

PLANSKILDING

SJØ-OG STRANDSONEPLAN

Arealplan etter Plan- og bygningslova § 11-5

Vedlegg 1 av 19

KOMMUNEDELPLAN FOR SJØ- OG STRANDSONE FOR OSTERØY KOMMUNE 2017-2027

Planframlegg 2.gongs handsaming

revidert dato: 24.03.2017 | vedtak: |planID 12532014007

KOMMUNEDELPLAN FOR SJØ OG STRANDSONA 2017 - 2027

OSTERØY KOMMUNE HS-sak 004/17 - 2.gongs høyring og offentlig ettersyn

PLANFRAMMLEGGET BESTÅR AV 19 VEDLEGG

Plandokument:

Vedlegg 01 – Planskildring

Vedlegg 02 – Føresegn

Vedlegg 03 – Plankart

Vedlegg 04 – Konsekvensutgreiing og risiko- og sårbarhetsvurdering

Vedlegg 05 – Temakart friluftsliv

Vedlegg 06 – Temakart flaum og skredfare

Vedlegg 07 – Rapport kartlegging av funksjonell strandsone

Vedlegg 08 – Oversikt merknadar

Vedlegg 09 – Oversikt endringar plan

Vedlegg 10 til 18 - Kartutsnitt – plankart

Vedlegg 19 - Teiknforklaring

NØKKELOPPLYSNINGAR

Plantype:	Kommunedelplan		
Tiltakshavar:	Osterøy kommune		
Utførande:	Osterøy kommune v/ Planavdelinga		
Overordna/ Kommuneplan:	KPA 2011-2023 (planID 12532010001)		
Arealplan ID:	1253 2014007		
Arealføremål:	Bruk og vern av sjø og vassdrag , akvakultur, fortøyningsareal, landbruk, brygger, naust, sentrum, bustad, forretning, næring, grøntareal mm		
Prosess:	Planprogram	1.gongs handsaming PT-sak 084 /14	
		Vedtak Heradstyret HS-sak 027/15	
	Planframlegg	1.gongs handsaming Formannskapet FS-sak 026/16 Høyring 11.03.16 – 09.05.16	
		2.gongs handsaming Heradstyret HS-sak 004/17 Høyring	
Merknader sendast til:	adr: Osterøy kommune v/ Plan, Rådhusplassen, 5282 Lonevåg e-post: post@osteroy.kommune.no Innsending merkast med: «merknad Sjø-og strandsoneplan sID 14/3495.		
Innsyn plansak:	Følg lenkje: innsyn arkivsak // tittel: 12532014007 - Kommunedelplan for sjø- og strandsona // saksnr: 14/3495		
Kunngjering:	www.osteroy.kommune.no/kunngjeringar-planarbeid		
Meir info:	www.osteroy.kommune.no/kommunedelplan-for-sjoe-og-strandsone		
Kontaktpersonar:	Jostein Klette	e-post: jostein.klette@osteroy.kommune.no	tlf: 56192171
	planavdelinga	e-post: plan@osteroy.kommune.no	tlf: 56192100

INNHALD

1. Innleiing.....	8
1.1. Bakgrunn for planarbeidet	8
1.2. Prosess	8
1.3. Føremål.....	8
1.4. Planområde og avgrensing	9
1.5. Organisering og medverknad	9
2. Overordna rammer og føringar	11
2.1. Nasjonale føringar	11
2.2. Regionale føringar	12
2.3. Lokale Føringar	13
2.4 Føringar for kommunedelplanen for sjø og strandsone	13
3. Gjennomgang av arealendringar	15
3.1 Om arealinnspela.....	15
3.2 Konsekvensutgreiing og risiko- og Sårbarvurdering av nye areal	15
3.3 Bustad og fritidsbustader	16
3.4 Naust.....	18
3.5 Småbåthamner	22
3.6 Næring	24
3.7 Grøne strukturar	26
3.8 Friområde til LNF	28
3.9 Akvakultur.....	29
Kårvika.....	29
Tepstad.....	30
Angelskår.....	30
Litletveitholane	30
Blom	31
Skaftå.....	31
Oppsummering - omstrukturering av areal til akvakultur	32
Miljøkrav til framtidig akvakultur	32

Omsynssone i Sørfjorden	33
Endring av areal for områder som ikkje er i drift.....	34
3.10 Arealinnspel som ikkje er vurdert i planen.....	34
3.11 Innspel som ikkje omhandlar arealendringar	34
3.12 Plankrav i strandsona	35
3.13 Korrigering av plankart	35
4. Gjennomgang av tema og vurdering av verknadar	36
4.1 Strandsoner.....	36
Kartlegging av funksjonell strandsoner	36
Byggjegrænse	36
Tilhøve til eldre planar	36
Overordna konsekvens for strandsona.....	38
4.2 Naturmangfald.....	40
Overordna konsekvensar for naturmangfald	42
4.3 Kulturminne	44
Kyrkjestader	44
Automatisk freda kulturminne.....	44
Teknisk-industrielle kulturminne i strandsona	44
Havråatunet	45
Andre kulturminner i sjø og strandsona	46
Oversikt over nye omsynssoner for kulturminner	46
Overordna konsekvensar for Kulturminner	47
4.4 Friluftsliv	49
Barnetrakk.....	49
Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde	49
Overordna konsekvensar for Friluftsliv og folkehelse	50
4.5 Akvakultur.....	51
Akvakultur som verdiskapar	52
Fjordsystemet kring Osterøy.....	52
Laksefjorden kring Osterøy	52
Miljøtilhøve i Sørfjorden	53
Tiltak for å betra miljøtilhøve	55

Overordna verknadar av endringar i akvakultur.....	56
4.6 Samfunnstryggleik	59
Skred	59
Klimatilpassing	60
Overordna konsekvensar	62
5. Samandrag	64

Figurliste

Figur 1. Oversikt over område for bustad/fritidsbustad som er vurdert i planen.	17
Figur 2. Oversikt over innkomne innspel knytt til bustad og fritidsbustad. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.	17
Figur 3. Oversikt over naustområde vurdert i planen.	20
Figur 4. Oversikt over innkomne innspel om naust. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.	21
Figur 5 syner talet på båtplassar i småbåthamner i kommunen. Talet er basert på teljing frå flyfoto og regulerte plasser i gjeldande reguleringsplan, og kan avvike noko i frå faktisk tal på småbåtplassar.	22
Figur 6 syner lokalisering av småbåthamner som er lagt inn i planen. Alle småbåthamnene er eksisterande med unntak av ny lokalisering i Tyssebotn og Fotlandsvåg. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.	23
Figur 7. Oversikt over næringsareal i strandsona.	24
Figur 8. Oversikt over næringsområde vurdert i planen. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.	25
Figur 9. Oversikt over fri- og friluftsområde vurdert i planen. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.	27
Figur 10. Oversikt over fri- og friluftsområde som er vurdert i planen. Alle innspela i tabellen er tilrådd. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.	28
Figur 11. Syner endringar av område i høve til akvakultur. Nummerering viser til vurdering av enkeltareal i konsekvensutgreiinga.	29
Figur 12. Syner område for akvakultur (rosa), lokalisering av anlegg (raudt), område for fortøying (grå skravrur) og område for fiske (mørk blå).	30
Figur 13. Gjennomgang av gjeldande reguleringsplaner i strandsona.	37
Figur 14 syner lokalitetar med kartlagde naturtypar i Osterøy kommune.	40
Figur 15. Kalksteinsgruvene ved Skaftå.	45
Figur 16 Laksegilje på Askjelsneset.	46
Figur 17 syner terskel og djupner rundt Osterøy. Vassførekomsten Sørffjorden er markert med gult. Terskel ved Garnes-Votlo er synt med raudt og djupaste parti er vist med svart (kjelde: vann-nett.no).	53
Figur 18 syner godkjende konsesjoner til akvakulturanlegg rundt Osterøy (Kjelde: fiskeridir.no).	54
Figur 19. Figuren til venstre syner oversikt over kjende skredhendingar i kommunen. Figuren til høgre syner område som er vurdert til å kunne vera skredutsett, der mørk raud farge syner utløysingsområde og rosa er utløpsområde for skred (www.skrednett.no).	59
Figur 20 syner endringar i havnivå for Osterøy fram til år 2100. Scenario for redusert utslepp er synt med blått og høgt utsleppsnivå er synt med lilla (Kjelde: NKSS, rapport 1/2015).	61
Figur 21 syner framskrivning for auke i nedbør fram til år 2100 i prosent. Blå graf syner nedbørsutvikling under middels utsleppscenario medan raud graf syner nedbørsutvikling under høgt utsleppscenario (Kjelde: NKSS, RAPPORT 2/2015).	62

1. INNLEIING

1.1. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

Osterøy kommune vedtok i kommunal planstrategi for førre plan-periode (2012-2016) at kommunen skulle utarbeide kommunedelplan for areal i sjø- og strandsona. Bakgrunnen var at gjeldande kommuneplan og kystsonoplan ikkje omhandlar eller tek stilling til ein del problemstillingar knytt til strandsona. I tillegg vil det vera ein fordel å få fastsett ei meir lokalt tilpassa byggjegrense på bakgrunn av kartlagt funksjonell strandsona. Desse punkta er viktige tema i framlegg til kommunedelplan for sjø- og strandsona for Osterøy kommune.

Aktørar innan akvakultur har også meldt inn ynskjer om å gjera endringar i strukturen for oppdrettslokalitetane i kommunen sitt areal. På bakgrunn av dette har også akvakultur blitt eit stort og viktig tema i denne planen.

Planprogram for kommunedelplanen vart endeleg vedteke av Heradsstyret 17.06.2015 og har vert førande for utarbeiding av planen.

1.2. PROSESS

Sjå også oversikt over prosess i tabell for *Nøkkelopplysningar* på side 3.

Planen var på 1. gongs offentleg ettersyn vår 2016. Det kom inn 75 merknadar til planen innan høyringsfristen. Det kom i tillegg inn merknadar frå offentlege styresmakter, jf. vedlegg 8.

Fylkeskommunen fremja motsegn til planen fordi det var konflikt med kulturminner og akvakultur. Kommunen meiner at motsegnene knytt til kulturminner no er løyst i planforslaget.

Når det gjeld tilhøva til akvakultur så har kommunen gjort nokre justeringar på bakgrunn av motsegn og merknadar frå fylkeskommunen, samt på bakgrunn av drøftingar i meklingsmøte hjå Fylkesmannen 05.01.17. Motsegna er formelt ikkje trekt då Fylkeskommunen og kommunen ikkje vart samde i meklingsmøte. Kommunen sender no ut revidert framlegg til plan til 2. gongs høyring og offentleg ettersyn. Endringane er gjennomgått i kapt. 3.9.

1.3. FØREMÅL

Føremålet med arbeidet er å utarbeida ein arealplan som skal fungera som eit styrande dokument for arealforvaltninga i sjø og for strandsona. Planen skal sikre innbyggjarar og andre tilgang til sjø, viktige naturverdiar og ivareta mulighet for næringsutvikling.

1.4. PLANOMRÅDE OG AVGRENSING

Det vart varsla om revidert oppstart av kommunedelplan for sjø og strandsona i brev dagsett 06.10.15. Bakgrunnen er at det er fleire tekniske feil i gjeldande kommuneplankart. Ein vil nytte pågåande prosess med kommunedelplanen til å samstundes retta opp i tekniske feil og gjera mindre justeringar i kommuneplanen sin arealdel. Med denne løysinga kan ein samstundes nytta same plankart og føresegn for kommunedelplanen og kommuneplanen sin arealdel i ein overgangsfase til ein får rullert kommuneplanen og kan samanstille desse to planene. Løysinga med eit sett plankart og føresegn, i staden for eit sett for kommuneplan og eit sett for kommunedelplan, vil gjere det enklare, tydelegare og meir oversiktleg kva som skal gjelde for forvaltning av areal i kommunen.

Planområdet omfattar etter ny oppstartsmelding heile kommunen sitt areal. Det er berre opna for innspel om arealendringar frå kommunegrensa i sjø til kartlagt funksjonell strandsoner på land. Enkelte omsynssoner, som td. faresone for flaum langs vassdrag, vil gå ut over dette ettersom det ikkje vil vere hensiktsmessig å avgrense desse sonene. For kommunen er det viktig å synleggjere potensiell auka risiko for uønska hendingar knytt til endringar i klima. Dette er viktig å synleggjere for kommunen si framtidige forvaltning av areal.

1.5. ORGANISERING OG MEDVERKNAD

Planen er utarbeida av planavdelinga i Osterøy kommune. Asplan Viak AS har utarbeida rapport om kartlegging av funksjonell strandsoner.

Plan- og kommunalteknisk utval har vort politisk arbeidsgruppe for arbeidet og Formannskapet er fastsett som styringsgruppe. Det har vort eit godt og tett samarbeid mellom planavdelinga og politisk arbeidsgruppe gjennom prosessen med ca eitt arbeidsmøte i månaden i perioden august til desember 2016. Internt i administrasjonen har det vort fleire tverrfaglege møter i samband med konsekvensutgreiing (KU) og risiko- og sårbarvurderingar (ROS) av innkomne merknadar (tekniske tenester, landbruk, byggesak, folkehelse og plan).

Som del av arbeidet med planlegging av strandsona er det gjennomført kartlegging av friluftsområde i kommunen, jf. Miljøverndirektoratet si kartlegging og verdisetting av friluftsområde. Ei arbeidsgruppe frå kommunen og ei referansegruppe, bestående av frivillige lag og organisasjonar, har deltatt i fleire arbeidsmøter. Føremålet med kartlegginga er å registrera og verdisetja alle friluftsområda i kommunen.

Det er i samband med planarbeidet også gjennomført kartlegging av barnetråkk på Hosanger barneskule 5-7. kl) og Lonevåg barneskule (6. kl).

Ved offentlig ettersyn av planprogrammet og ved 1.gongs høyring og offentlig ettersyn av kommunedelplanen var det invitert opent til informasjonsmøter via lokalavis, kommunen si heime side og direkte invitasjon i brev til lag og organisasjonar.

Kommunen har ved fleire høve vert i møte undervegs i prosessen med styresmaktene som forvaltar lovverk som regulerer akvakultur, fylkesmann, fylkeskommune og fiskeridirektorat.

Kommunen har også gjennomført møter med dei aktørane som i dag har akvakulturkonsesjonar i kommunen for å drøfte framtidig utvikling av næringa, arealbehov og liknande.

2. OVERORDNA RAMMER OG FØRINGAR

2.1. NASJONALE FØRINGAR

- Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging (2015)

Regjeringa sine forventningar til regional og kommunal planlegging skal leggest til grunn for utarbeiding av planar i kommunane. Dokumentet viser til klimaendringar og kor viktig det er å omstille og tilpasse samfunnet for å oppnå ei berekraftig areal- og samfunnsutvikling. Det er vidare sett fokus på god forvaltning av natur- og kulturminneverdiar. Fiskeri- og havbruksnæring vert trekt fram som ei viktig næring langs kysten og regjeringa legg opp til forutsigbar vekst i lakse- og aureoppdrettsnæringa med føresetnad om miljømessig berekraft.

- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2011)

Planretningslinjene har som føremål å tydeleggjera nasjonale føringar i 100-metersbeltet. I retningslinjene er det gjort ei geografisk differensiering mellom område som har stort og lite utbyggingspress. Differensieringa har som føremål å styrke vernet av strandsona der byggepresset er stort og gje område med mindre byggepress meir fleksibilitet utan at dei omsyna som gjer seg gjeldande i strandsona vert sett til side. Den geografiske differensieringa deler landet inn i 3 hovudområde:

- Kystkommunar i Oslofjordregionen
- Andre område der presset på arealet er stort
- Område med mindre press på arealet

Osterøy kommune er plassert i kategorien «*område der det er mindre press på arealet*».

Viktige retningslinjer for desse områda er mellom anna:

- Utbygging bør så langt som mulig lokalisast til område som er bebygd frå før. Utbygging i område med spesielle kvalitetar og interesser skal unngåast.
- Det bør ikkje opnast for utbygging i område som har spesiell verdi i høve til friluftsliv og ålmenn ferdsel, naturkvalitetar, naturmangfald, kulturminner, kulturmiljø og landskap.
- Alternative plasseringar bør vurderast og veljast dersom det er mogleg. Der det skal opnast for tiltak er det viktig med best mogleg tilpassing til landskapet.
- Trong for næringsutvikling og arbeidsplassar skal vektleggast ved vurdering av tiltak i 100-metersbeltet.

- Strategi for en miljømessig berekraftig havbruksnæring

Her er det vist til at:

- «Alle oppdrettslokaliteter som er i bruk holder seg innenfor en akseptabel miljøtilstand, og har ikke større utslipp av næringsalter og organisk materiale enn det resipienten tåler»
- «Havbruksnæringa har en lokalitetsstruktur og arealbruk som reduserer miljøpåvirkning og smitterisiko»
- Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv

Viser til nasjonale mål for statleg friluftslivspolitik:

- Planlegging i kommunane skal bidra til å fremja eit aktivt friluftsliv og skapa eit helsefremjande, trivselsskapande og miljøvennleg nærmiljø.
- Område av verdi for friluftsliv skal sikrast
- Alle skal ha moglegheit til å driva friluftsliv i nærmiljøet

2.2. REGIONALE FØRINGAR

- Fylkesdelplan for Hordaland 2005-2008 (Vidareført til den vert erstatta av ny plan)

Planen inneheld viktige regionale føringar for arealplanlegginga til kommunane i fylket. Dei sentrale for dette planarbeidet er mellom anna:

- Kystsona i Hordaland skal nyttast i balanse mellom bruk og vern av areal- og naturressursar og medverka til ei berekraftig samfunns- og næringsutvikling til beste for innbyggjarane og miljøet.
- Privatisering av 100-metersbeltet langs sjøen skal reduserast for å sikre ålmenta tilgang til strandsone og sjøområda. Utvikling av ålmenn friluftsliv skal prioriterast før utvikling av private fritidseigedomar.
- I byggeområde skal den funksjonelle strandsone ivaretakast slik at ferdsel langs stranda vert mulig og strandområda som er eigna til rekreasjon ikkje vert bygd ut.
- Naust er bygningar i strandsone som vert nytta til oppbevaring av reiskapar, utstyr, båtar og anna.
- Råd om planlegging og forvaltning av strandsone i Hordaland
Rettleiaren inneheld råd og rettleiing for ei meir planstyrt utvikling og berekraftig bruk av strandsone i Hordaland. Det er teke utgangspunkt i nasjonale og regionale mål for strandsoneforvaltning.
- Rammeplan for avkjøyrslar og byggegrenser på riks- og fylkesveggar i Region vest (2013 – 2016)
- Regional kulturplan: Premiss – kultur

- Regional klimaplan (2014 – 2030)

2.3. LOKALE FØRINGAR

- Kommuneplanen sin samfunnsdel (planprogram, 2015)

Kommuneplanen sin samfunnsdel legg overordna føringar for kommunen som heilskap. I arbeidet med samfunnsplanen har ein i planprogrammet utpeika 5 overordna fokusområde. Desse er:

- Møte mellom fortid og framtid
- Berekraftig utvikling
- Klimaendringar
- Folkehelse
- Trygghet

- Kommuneplanen sin arealdel (2011 – 2023)

Kommuneplanen sin arealdel legg føringar for framtidig arealbruk i kommunen og er eit viktig strategisk dokument for ei langsiktig og berekraftig arealforvaltning.

Føresegnene til kommuneplanen viser til at byggjegrænse skal vera 100 meter dersom ikkje anna byggjegrænse er sett. Der det er sett anna byggjegrænse skal det ikkje oppførast stengsel eller andre tiltak som hindrar ålmenn ferdsel.

Det er vist til at regulering av naustområde ikkje skal skje i område som bør reserverast for rekreasjon, friluftsliv, båttilkomst eller der det kan vera til hinder for biologisk mangfald og natur. Naust skal nyttast til oppbevaring av båt, utstyr for båt og fiskereiskap. Det er ikkje høve til å omdisponera eller nytta naust som fritidshus eller bustad. Ei naustgruppe kan ha maksimum 3 samanhengande naust og det er ikkje tillate med gjerde eller andre stengsel ved naust.

- Kommunedelplan for klima og energi
- Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv

2.4 FØRINGAR FOR KOMMUNEDELPLANEN FOR SJØ OG STRANDSONE

I planprogrammet har føringar for planarbeidet blitt definert. Desse har blitt utarbeida saman med den politiske arbeidsgruppa. I samband med vedtak av planprogrammet vart det lagt til nokre målsettingar og vurderingskriterie som skal leggest til grunn for arbeidet med planen. Desse er vist i figuren under.

Vurderingskriterier og målsettingar for arbeidet med kommunedelplan for sjø og strandsone

1. I nye og eksisterande byggeområde skal det vera korridorar mot sjø slik at ålmenta har tilgang til strandsona.
2. Det skal ikkje opnast for ny utbygging i strandsone med store verdier. Store verdier er definert som dei verdiane som vert gitt særskilt vekt gjennom den funksjonelle strandsonekartlegginga, utgreiingsarbeid av friluftsliv, kulturminne og næring, og barnetråkkregistreringar.
3. I naustmiljø bør det etablerast fellesløysingar for bryggjer.
4. I områdesentra skal det vera ein strengare praksis på kva som er tillate enn det er i område med mindre byggjepress.
5. Det er eit mål å sikre tilstrekkeleg båtplassar i kommunen. Ein bør organisere og lokalisere småbåthamner og gjestehamner på ein tenleg måte som tek omsyn til bruk på land og i sjø. Aktuelle problemstillingar kan vere naturverdier, friluftsinnteresser, rekreasjonsområde, tettstadutvikling og trafikkavløysing. Nye småbåthamner og gjestehamner skal ikkje byggje ned verdifulle strandsoneareal.
6. Nye bustad eller fritidsbustadområde skal ikkje etablerast innan funksjonell strandsone.
7. Innspel skal vere i samsvar med føringane i «Rammeplan for avkøyrslar og byggegrenser på riks- og fylkesveggar i Region vest» (2013 – 2016).
8. Havnivåstigning må takast omsyn til i vurdering av nye byggområde langs sjø.
9. Nye næringsareal i strandsona skal i hovudsak vere til sjørelatert næring. Sjørelatert næring er definert som næring med konkrete behov for tilgang til sjø.
10. Nye kaianlegg skal vurderast i høve til behov, omland, sambruk og fysiske forhold knytt til strandsone, sjø og sjøbotnen.
11. Utbygging av nye næringsareal skal i hovudsak lokaliserast til område som er bebygd frå før, men det skal takast omsyn til barnetråkkregistreringar, friluftsinnteresser, trafikkavvikling, eksisterande infrastruktur og uheldig samlokalisering.

3. GJENNOMGANG AV AREALENDRINGAR

Det er her ein gjennomgang av enkeltinnspela som er vurdert i planen. Det er vist kva innspel som er kome inn og kort om kva vurderingar som ligg til grunn. Enkelte arealinnspel er gjeve ei utvida vurdering grunna at dei er meir komplekse eller at dei har vesentlege verknadar.

For detaljert gjennomgang og vurdering av kvart enkelt innspel vert det vist til konsekvensutgreiinga (sjå vedlegg 4).

3.1 OM AREALINNSPELA

Arealinnspela som er vurdert i planarbeidet:

○ INNSPEL KOMNE INN I INNSPELSRUNDE

Kommunen opna for innspel frå alle innbyggjarar og andre interesserte i ein open innspelsrunde. Denne vart kunngjort i lokalavis og på kommunen si heimeside. Dei fleste innspela i planen er komne inn her. Det er til saman kome inn 87 innspel som omfattar arealendringar.

○ INNSPEL SOM KJEM FRÅ KOMMUNEN

Kommunen har sjølv kome med innspel til endra arealbruk i planen. Dette gjeld til dømes utlegging av område som er nytta til friluftsliv til fri- eller friluftsområde og utviding av gravplass ved Bruvik og Hosanger kyrkje. Kommunen har i tillegg endra arealføremål på areal slik at det er i samsvar med gjeldande bruk. Dette gjeld til dømes enkelte naustområde, bustadområde og næringsområde.

○ VURDERING AV AREAL PÅ BAKGRUNN AV TIDLEGARE ENKELTVEDTAK

Det er i enkeltsaker i formannskap og plan- og kommunalteknisk utval fatta vedtak som syner til at omsøkte tiltak skal handsamast i ein kommande kommuneplan eller skal handsamast etter at kommune(del)plan er ferdig vedteken. Kommunen har funne det teneleg å sjå på desse innspela for å kunne gje dei ei overordna vurdering.

3.2 KONSEKVEN舜UTGREIING OG RISIKO- OG SÅRBARVURDERING AV NYE AREAL

Konsekvensar av arealendring og risiko og sårbaranalyse er utført for alle arealinnspel, jf. vedlegg 4. Her er metoden og kriterier for vurderingane vist.

Dei samla overordna vurderingane av verknadane av planen er gjort i kapitel 4.

3.3 BUSTAD OG FRITIDSBUSTADER

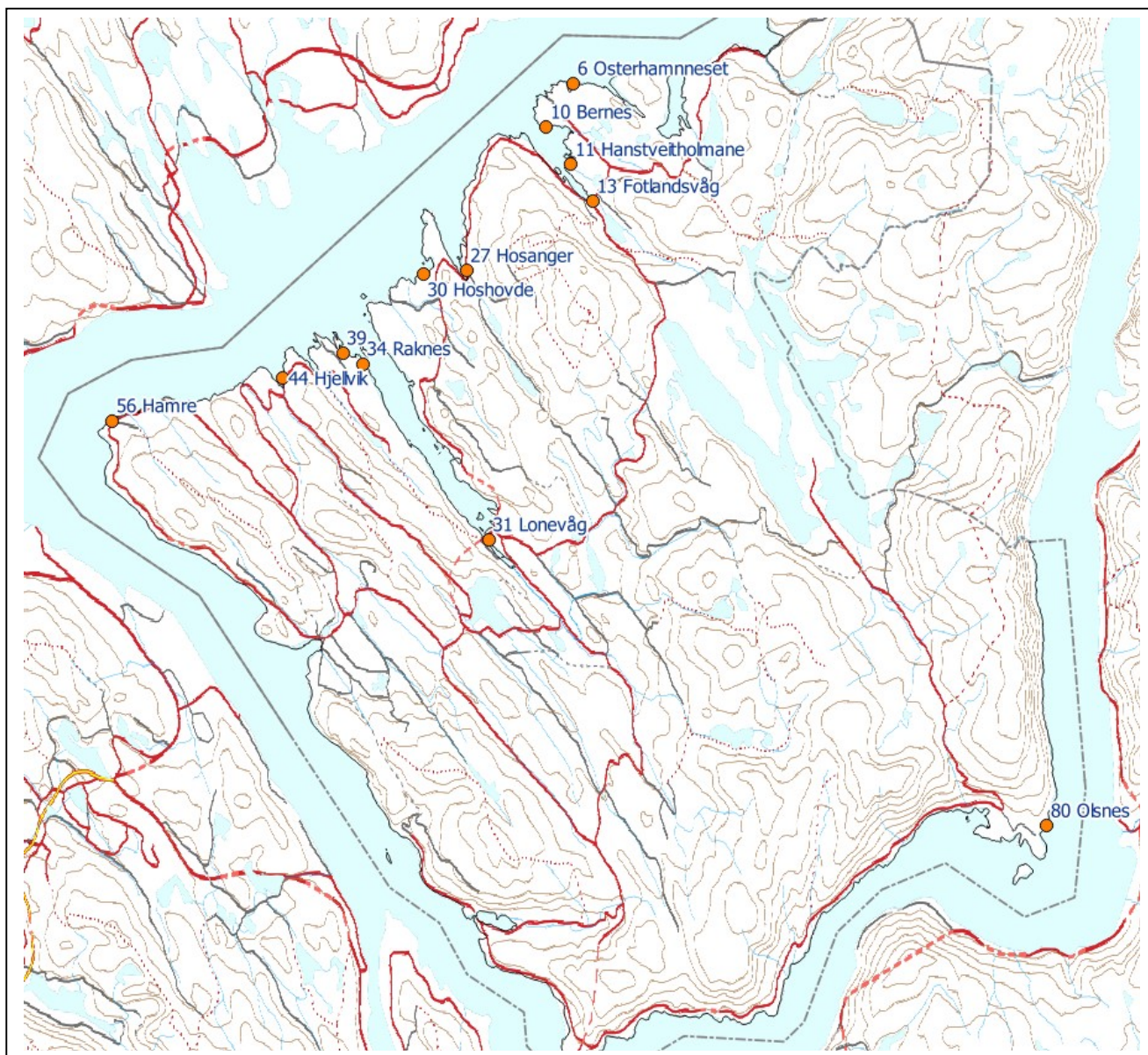
Føremålet med denne planen er ikkje knytt til etablering av bustadområde og fritidsbustad. I planprogrammet er det stadfesta at ei av målsettingane er at: «Nye bustad eller fritidsbustadområde bør ikkje etablerast innan funksjonell strandsoner». Det er difor ikkje opna for nye bustad- eller fritidsbustadområde. Det er lagt inn nokre korreksjonar i høve til eksisterande arealbruk, vist i tabellen under. Det er komne inn 12 innspel og 5 av desse er tilrådd.

Areal KU nr.	Stad	Gbnr	Str. areal	Merknad
6	Osterhamneset	105/4	7 daa	Ny fritidsbustad. Ikkje tilrådd.
10	Bernes	105/23 og 55	2 daa	Justering bustadområde. Ikkje tilrådd.
11	Hanstveitholmane	103/5 og 60	1 daa	Omgjering på eksisterande bustadomt frå friområde til bustadføremål. Tilrådd.
13	Fotlandsvåg	96/78 og 79	3 daa	Nytt område konsentrert bustad på eldre industriområde. Tilrådd.
27	Hosanger	89/8	2 daa	Utviding av bustadomt. Ikkje tilrådd.
30	Hoshovde - Heldal	89/8	2 daa	Utviding eksisterande hytteområde. Ikkje tilrådd. Mindre utviding bustadområde. Tilrådd.
31	Lonevåg - Nesjatun	13/159	8 daa	Utviding av eksisterande bustadområde. Tilrådd.
34	Raknes	110/78, 79, 92, 93 og 117	24 daa	Nytt bustadområde utan infrastruktur. Ikkje tilrådd.
39	Raknes	118/ m fl	10 daa	Nytt bustadområde i strandsona. Ikkje tilrådd.
44	Hjellvik	118/15	27 daa	Bustadområde i strandsona. Ikkje tilrådd.
56	LNF-område Hamre	12/1	1 daa	Mindre justering mellom areal for friområde og bustadomt. Tilrådd.
80	Olsnes	154/5	1 daa	Fritidsbustad på frådelt tomt. Ikkje tilrådd.
Ikkje vurdert i planen				
-	Garvika - Sauvika	85/11, 85/16, 86/7	14 daa	Etablering av område for fritidsbustad i LNF-område for eksisterande fritidsbustad. Ikkje

tilrådd fordi dette er ei prinsipiell vurdering som bør takast i rullering av kommuneplanens arealdel.

Figur 1. Oversikt over område for bustad/fritidsbustad som er vurdert i planen.

Det er gjort konkrete vurderingar av kvart enkelt innspel. Der utviding av eksisterande areal har vore i konflikt med viktige omsyn slik det er definert i planprogrammet er dei ikkje tilrådd tatt inn planen, jf. konsekvensutgreiinga.

Figur 2. Oversikt over innkomne innspel knytt til bustad og fritidsbustad. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.

Areal nr. 13 – Fotlandsvåg – gbnr. 96/78 og 79 vil medføre etablering av bustadar nære sjø og bryt med føringane planprogrammet. Arealet ligg som eit eldre industriområde med små strandsonekvalitetar og det bør kunne opnast for kombinert bruk kontor/forretning/bustad. Føresetnaden er at det ikkje vert etablert bustad i fyrste planet og at tilgang til kaiarealet ikkje vert privatisert. På den bakgrunn vert tiltaket tilrådd i planen.

Areal nr. 34 – Raknes – gbr. 110/78 m. fl. Bakgrunnen for at innspelet er vurdert er at det vart gjort vedtak i formannskapet i to saker som omhandlar areala.

I FS- sak nr 082/11 vart det søkt om frådelling av parsell på 1 daa ved sjø til bruk for nausttomter. I formannskapet vart det fatta vedtak om frådelling av tomtene til bruk som naustetomter.

I FS-sak nr 081/11 vart det søkt om frådelling av eit areal til bustad/fritidsbustad. Formannskapet fatta vedtak om frådelling av tomter til bruk som omsøkt. Det vart i same vedtaket vist til at: *«Det er ikkje ledige tomter på Raknes, og det er ein føresetnad at det vert lagt inn i kommuneplanen som byggeområde for bustad».*

Området vart ikkje vurdert i rullering av kommuneplanen sin arealdel i 2011. På bakgrunn av at kommunen har fatta vedtak om å ta inn arealet i tidlegare rullering av kommuneplanen er difor arealet teke inn i denne planen til vurdering.

Arealet er ikkje tilknytt infrastruktur og ligg i eit område utan inngrep, med unntak av ein fritidsbustad mot aust. Tiltaket er i strid med føringane i planprogrammet, som ikkje opnar for bustadområde i strandsona. Etablering av bustadar og naust vil byggje ned strandsone og føre til landskapsinngrep i eit område som framstår som urørt. Det er på bakgrunn av dette vurdert å ha negativ verknad for friluftsliv og landskap.

Det vert ikkje opna for bustad men for at det skal kunne leggest til rette for naust og kaianlegg, på bakgrunn av vedtak som er fatta tidlegare i kommunen.

3.4 NAUST

I Osterøy kommune er det tradisjonelt mange små naustområde i tilknytning til gardsbruk og bustadhus. Dette gjer at det ligg mange små naust rundt store delar av Osterøy. Mange naust ligg slik til at dei ikkje har tilkomstveg og ikkje er lett tilgjengeleg. Det er i liten grad tradisjon for større naust eller sjøhus i kommunen.

I gjeldande kommune- og reguleringsplan ligg det berre 10 naustområde. Dei fleste naustområda ligg i dag i LNF.

I planen er det berre vurdert areal som er komne inn som innspel eller der det er lagt opp til ei fortetting. Eksisterande naust og naustområder som ligg i LNF, og som ikkje har behov for justering eller endring ut frå dagens bruk, er ikkje vurdert.

Det er kome innspel om 28 naustområde til kommunedelplanen. Av desse er 16 heilt eller delvis tekne inn i planen. Alle innspel som er tilrådde er knytt til eksisterande naustområde, og ligg inne som ei utviding eller fortetting med unntak av nr. 34 og 77.

Areal KU nr.	Stad	Gbnr	Str. areal	Merknad
2	Tyssebotn	106/1	1 daa	Nytt naust. Ikkje tilrådd.
5	Kleppsvågen	101/1 m fl.	0,5 daa	Nytt naust og kai i eksisterande naustområde. Tilrådd.
9	Bernes	105/13	0,5 daa	Nytt mindre naustområde med kaianlegg. Tilrådd
10	Bernes	105/23 og 55	2 daa	Nytt naustområde. Ikkje tilrådd.
14	LNF-spreidd naust Fotlandsvåg	96/2	2 daa	Eksisterande naustområde. Tilrådd
17	Strand - Fotlandsvåg	96/41	0,1 daa	Justering ved naust. Ikkje tilrådd tatt inn i planen.
18	Fotlandsvåg	96/27, 90	1 daa	Utviding ved eksisterande naust. Tilrådd.
21	Børo	88/1, 2	3 daa	Nytt naustområde. Ikkje tilrådd.
25	Hosanger	88/22 m fl.	2 daa	Utviding eksisterande naustområde. Tilrådd.
29	Refsneset	87/1	2 daa	Utviding eksisterande naustområde. Ikkje tilrådd.
30	Hoshovde	855/5, 86/5, 87/3	10 daa	Utviding og fortetting av eksisterande. Delvis tilrådd.
34	Raknes	110/78 m fl.	2 daa	Nytt naustområde. Tatt inn i planen.
36	Lammaneset - Raknes	110 m fl.	4 daa	Eksisterande naustområde. Tilrådd.
38	Steinaneset - Raknes	110/6	0,5 daa	Eldre naust. Ikkje tilrådd.
41	LNF-spreidd naust Raknesvågen	111/1 m fl	0,5 daa	Eksisterande naust. Tilrådd.
42	Raknesvågen	111/3 m fl	2 daa	Delvis eksisterande naustområde. Tilrådd eksisterande naustområde og felles småbåtanlegg i forlenginga av naustområda.
43	Raknes	111/62	0,7 daa	Utviding eksisterande naustområde. Tilrådd.
44	Hjellvik	118/15	4 daa	Nytt naustområde. Ikkje tilrådd.
47	Hjellvik	118 m fl.	2 daa	Eksisterande naustområde. Tilrådd
48	Hjellvik	118/128	2 daa	Eit eksisterande naust. Utviding. Tilrådd.

50	Birkelandsstø	120/1	12 daa	Utviding eksisterande naustområde. Ikkje tilrådd.
54	Hamre	129/9	1 daa	Oppføring enkeltnaust i område utan naust. Ikkje tilrådd.
55	Hamre	129/1	3 daa	Utviding eksisterande naustområde. Tilrådd.
56	Hamre	129/ m fl	1 daa	Nytt område for 1 naust. Ikkje tilrådd.
57	Hamre	129/1	0,5 daa	Utviding eksisterande. Tatt inn i planen.
61	Drageneset - Eikeland	131/2	2,5 daa	Nytt naustområde. Ikkje tilrådd.
76	Neset - Bruvik	153/3	3 daa	Nytt naustområde i friområde. Ikkje tilrådd.
77	Olsnes - Bruvik	154/24, 26	2 daa	Nytt naustområde. Tatt inn i planen.

Figur 3. Oversikt over naustområde vurdert i planen.

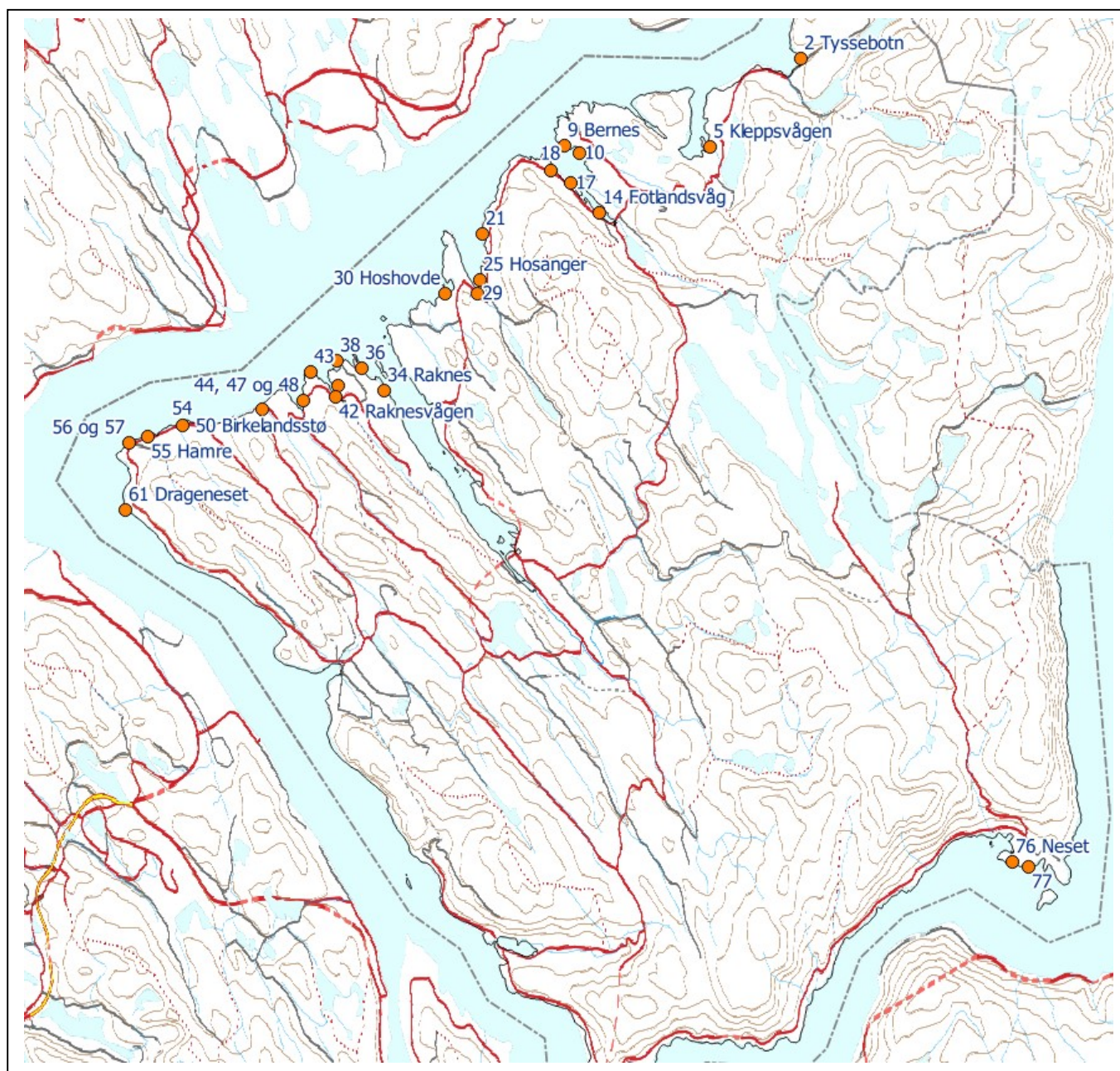
For å unngå bruk ut av naust som fritidsbustad eller anna som vil føre til auka privatisering av strandsona er det sett klare føresegner som syner kva som er tillate i naust. Dette inneber at det er lov til å leggja inn vatn i naust men ikkje lov til å setje inn toalett eller dusj. Det er sett føringar for størrelse på naust på inntil 40 m² og mønehøgde inntil 5 m. Dette vil sikre at bygningane vert nytta til føremålet. Det er sett krav om reguleringsplan for tiltak i naustområde med enkelte unntak som er definert føresegner.

Areal nr. 25 – Hosanger – Naust – Gbnr. 88/22 m. fl. Det ligg her 4 naust i dag. Det er gjeve løyve i dispensasjon til naust nr. 5. Kommunen finn det difor rett å leggja inn området som naust og stetta gjeldande situasjon. Det er sett krav til utforming av naustet for å sikre at det vert i same størrelse og byggeskikk som eksisterande naust. Det vert ikkje opna for brygger eller andre tiltak framom naust. Dette ivaretar etter kommunen si oppfatning dei viktige kulturminneomsyna i området.

Areal nr. 34 – Raknes – gbr. 110/78 m. fl. Området er tidlegare diskutert under 3.3. På bakgrunn av at det tidlegare er vist at området skal vurderast i ein kommuneplan er det no lagt inn eit område for naust og brygge. Det må etablerast veg til området.

Areal nr. 41 – Hosanger – Naust – Gbnr. 111/1 m fl. I Raknesvågen ligg det to naust som er felles for fleire av gardane i området. Det er ynskje frå leirskule og Osterøy turlag om å nytte det eine naustet til aktivitetar som padling, fiske og liknande for leirskuleelevar og andre friluftsgupper. Området er difor lagt ut til LNF-spreidd naust. Dette er føremålet er nytta fordi det er naust knytt til gardsbruk som ein ynskjer framleis skal vera ein del av eigedomane. Det er i tillegg opna for at det kan setjast opp frittstående sanitærbygg med dusj og toalett. Dette er vurdert som naudsynt i høve til at det skal nyttast av turlag og leirskule.

Areal nr. 55 – Hamre – Naust – Gbnr. 129/1. Det har kome mange innspel om enkeltnaust i området ved Hamre, mellom anna i friområde mot Klokkarneset. Enkeltnaust er ikkje tilrådd fordi det vore lagt til grunn eit prinsipp om samlokalisering og fellesløysingar. Difor er ikkje enkeltinnspel tilrådd. På Hamre er det lagt opp til eit areal ved gamal kyrkjekai som skal vera eit felles naustområde. Dette går inn i område avsett til friområde, men område er i dag lite brukt. I tillegg er det avsett eit mindre naustområde – **Areal nr. 57 – Hamre – Naust – Gbnr. 129/1** - mot Klokkarneset som òg ligg i friområde. Her er det opna for eit lite område der det ligg eksisterande naust i dag og det er gjort inngrep ved lokalisering av kommunalt avløpsanlegg.

Figur 4. Oversikt over innkomne innspel om naust. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.

Det er opna for etablering av naust og brygge ved festetomt for naust på – **Areal nr. 77 – Olsnes – naust og brygge – Gbnr. 154/24 og 26**. Etablering av naust vil medføre landskapsinngrep, men det er lagt inn ei føresegn om at det ikkje kan opnast for sprenging i fast fjell og tiltaket er difor meir skånsamt for terreng ved etablering.

3.5 SMÅBÅTHAMNER

Det er ei målsetting at alle som har trong for båtplass skal ha ei tilbod så langt som råd er, jf. planprogrammet. I kommunen ligg det i dag 9 større småbåthamner. Talet på småbåthamner er vist under.

Lokalisering	Tal på båtplassar
Tysse	12
Fotlandsvåg	46
Lonevåg	82
Raknes	27
Hjellvik	49
Hamre	40
Valestrand	96
Haus	25
Bruvik	22
Samla tal båtplassar	399

Figur 5 syner talet på båtplassar i småbåthamner i kommunen. Talet er basert på teljing frå flyfoto og regulerte plasser i gjeldande reguleringsplan, og kan avvike noko i frå faktisk tal på småbåtplassar.

I dei største bygdene er det trong for fleire båtplassar men det har ikkje vore mulig å finne ein god måte å utvida eksisterande område eller finna ein høveleg lokalisering for utviding i alle områda, mellom anna i Haus og Valestrand.

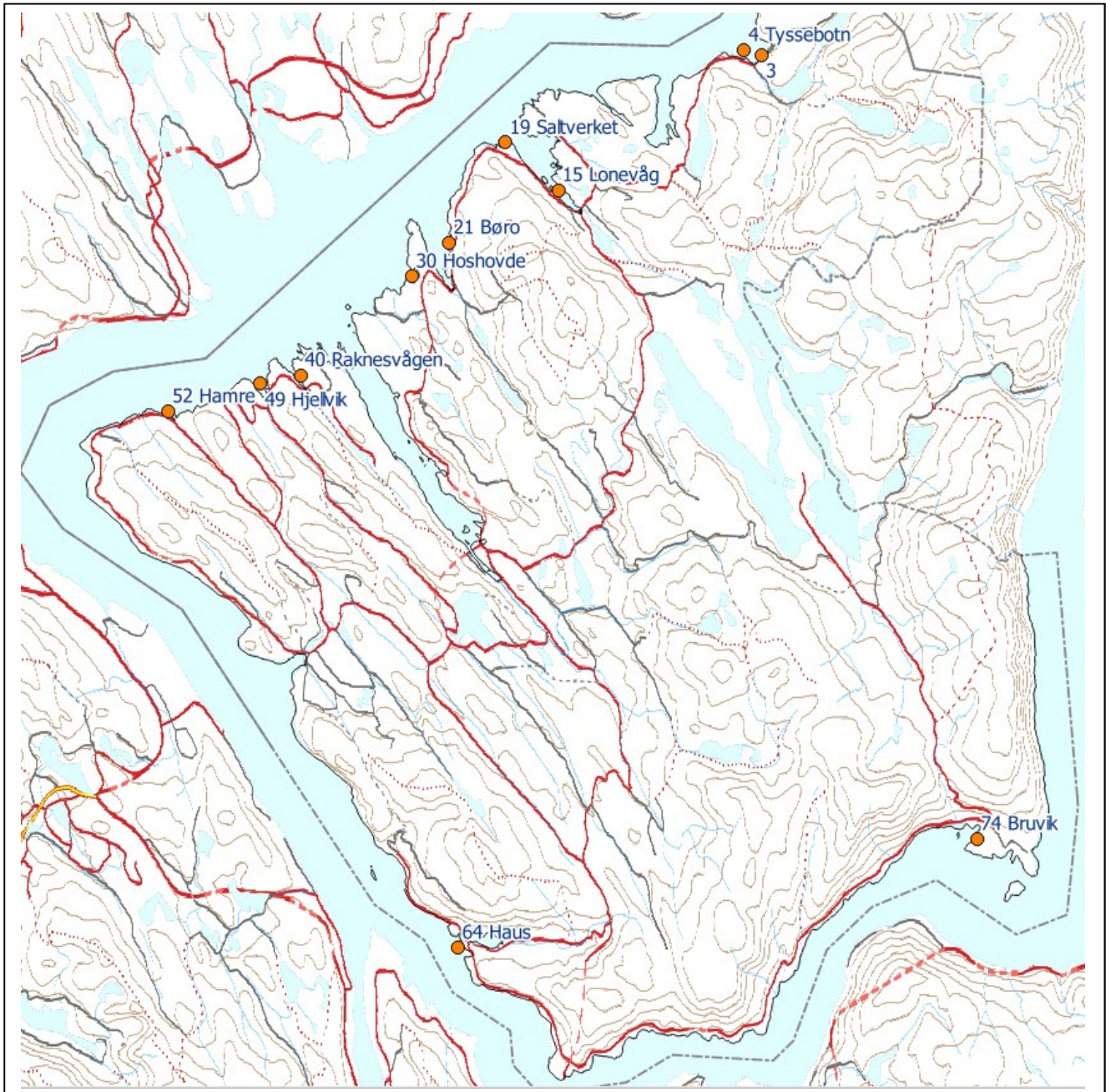
I Valestrand pågår det ein prosess med områderegulering. Det er i prosessen med utarbeiding av områdeplanen gjort vurdering av alternativ lokalisering av småbåthamn. Etter merknader ved høyring og offentleg ettersyn har ein gått bort frå denne løysinga av fleire omsyn. På bakgrunn av dette vert eksisterande småbåthamn regulert inn på dagens lokalitet med ei mindre justering. I områdeplanen er det sett av eit større areal til gjestehamn.

I Lonevåg er det vurdert ei større småbåthamn saman med gjestehamn og oppstillingsplass for bubil. Dette er viktige tiltak som har stor innverknad for korleis Lonevåg vil utvikle seg framover. Lokalisering av viktige fellestiltak som småbåthamn og friluftsområde bør difor sjåast i samanheng med utvikling av heile Lonevåg. Småbåthamn og friluftsområde bør vurderast i samband med områdeplan for Lonevåg der ein kan gjera ei heilskapleg vurdering av heile tettstaden. Lokalisering av småbåthamn i Lonevåg vert difor ikkje vurdert i denne planen men utsett til områdeplan for Lonevåg.

Det er opna for mindre utviding av småbåthamnene innanfor det arealet som er avsett. Det er sett plankrav for utviding av småbåthamn.

Småbåthamn Fotlandsvåg område nr. 15 - Det er i Fotlandsvåg vurdert 4 nye alternativ for lokalisering av småbåthamn. Småbåthamna er lokalisert på alt. 1 fordi det er ynskje om å lage ei kompakt småbåthamn innerst i vågen med gjestehamn nærast mogleg sentrum.

Figur 6 syner lokalisering av småbåthamner som er lagt inn i planen. Alle småbåthamnene er eksisterande med unntak av ny lokalisering i Tyssebotn og Fotlandsvåg. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreinga.

Småbåthamn Haus - Det var ved 1. offentlig ettersyn lagt inn ny lokalisering for småbåthamn i Haus. På bakgrunn av innkomne merknadar og vurdering av fleire alternativ så vert det ikkje lagt inn ny lokalisering for småbåthamn i Haus. Ny lokalisering bør vurderast i kommande områderegulering av Haus.

3.6 NÆRING

I gjeldande kommuneplan og reguleringsplanar ligg det inne 19 areal avsett til næring innan det som er kartlagd som funksjonell strandsoner. I tillegg ligg det inne 4 areal som ikkje er realisert.

Stad	Eksisterande næringsareal	Ikkje realiserte næringsareal
Tysse	4	1
Fotlandsvåg	3	2
Hosanger	1	1
Fjellskålnes	1	
Lonevåg	3	
Raknes	1	
Valestrand	4	
Haus	2	
SUM	19	4

Figur 7. Oversikt over næringsareal i strandsoner.

I planprogrammet var det ei målsetting å vurdere behov for sjønære næringsareal og eventuell ny bruk av gamle næringsbygg i strandsoner. Det har kome inn svært få innspel til næringsområde på land.

Areal KU nr.	Stad	Gbnr	Str. areal	Merknad
7	Bernes	105/1 m fl	40 daa	Campingplass. Ikkje tilrådd i denne omgang. Vurdere behov for heile Osterøy ved rullering av KPA.
13	Fotlandsvåg	96/78, 79	3 daa	Ligg med føremål næring. Ønska endra til bustad/forretning/kontor. Vert endra til føremål sentrum, med føresegner som set rammer for bruken. Tilrådd.

22	Hosanger – Norlander Knitwear AS	88/12	1 daa	Eksisterande næringsområde der delar vert endra til fritid- og turistføremål. Tilrådd.
32	Lonevåg	9/4 m fl.	8 daa	Utviding av eksisterande næringsføremål ut i sjø på utsida av eksisterande bygg. Ikkje tilrådd.
59	Klokkarneset Hamre	129/1	19 daa	Har føremål tenesteyting i dag og er ønska endra til kombinerte føremål tenesteyting/næring. Ikkje tilrådd. Vert tilrådd endra til LNF.
68	Skaftå	149/8, 149/52	2 daa	Eksisterande næringsområde som ligg som LNF- område. Endra til Næring.
78	Klyvikje - Bruvik	154/3	3 daa	LNF-spreidd gardstilknytt næring. Tilrådd.

Figur 8. Oversikt over næringsområde vurdert i planen. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.

Alle næringsområda som er tekne inn i planen er eksisterande næringsområde, med unntak av LNF-spreidd næring i Klyvikje. Det var i planprogrammet eit fokus på eldre næringsområde i planen men det har kome inn få innspel til dette. Unntaket er tomta til **Borge garveri, jf. nr. 21**. Her er tiltaket vurdert til å ha store konflikter knytt til forureining i sediment og med naturmangfald. Denne arealendringa er difor ikkje tilrådd. På tilgrensande areal er det komne innspel om landbasert akvakultur, og dette er handsama under kap. 3.8 Akvakultur.

Utover dette er det i planframlegget føreslått å endra arealføremål for eksisterande næringsområde på Skaftå frå LNF til næringsområde, slik at plankartet er i samsvar med faktisk bruk.

Areal nr. 59 – Klokkarneset – Hamre –LNF. Området har vore avsett til Offentleg tenesteyting. Det er i dag ikkje aktuelt å lokalisera eit kommunalt tenestetilbod i dette arealet på Hamre. Innspelet er at arealet òg skal vera næringsområde. I dag ligg det fleire næringsområde som ikkje er realisert i kommunen. Prinsipielt så bør næringsareal som ligg i gjeldande planer realiserast før det vert lagt inn nye områder. I tillegg er infrastrukturen ikkje tilfredsstillande.

Området er jordbruksareal og er i dag nytta til forproduksjon. Etersom det i denne planperioden i liten grad vil vera aktuelt å nytte området til offentleg tenesteyting vert arealføremålet endra til LNF. Dette vil vera i tråd med bruken av arealet i dag.

Areal nr. 78 – Klyvikje – Bruvik – LNF – spreidd næring – gbnr. 154/3. Eigar av gardsbruket ynskjer å leggja til rette for enkel reiselivserksemd. Tanken er at skuleklasser og andre mindre grupper kan serverast og aktiviserast med ulike aktivitetar knytt til garden og friluftsliv. Det er difor ynskje om å etablere grindabygg og brygge som skal vera ein del av dette. Kommunen legg difor inn området som LNF-spreidd næring slik at det kan leggest til rette for gardstilnytt næring.

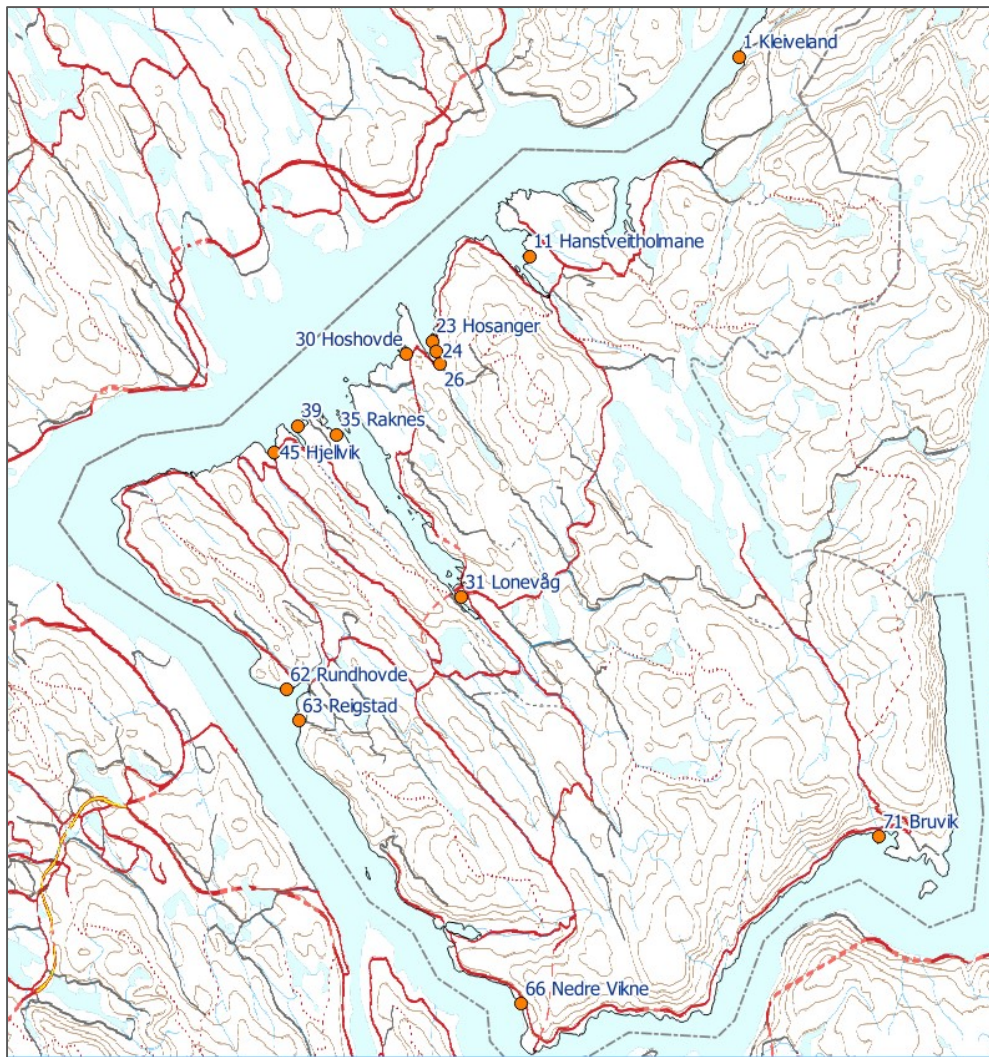
3.7 GRØNE STRUKTURAR

Grøne strukturar er ein fellesnemnar for grønne føremål som td. friområde, friluftsområde og andre typar blå- grønne infrastruktur. Føremålet er å leggja til rette for rekreasjon, friluftsliv og allmenn tilgang, samt bevaring eller opparbeiding av vegetasjon ol. til andre føremål enn landbruk, jordbruk eller skogbruk.

Tilgangen til natur og friluftsområde er ein viktig kvalitet for innbyggjarar og tilreisande i kommunen. Det er i dag god tilgang i mange område til strand og sjønære areal. Imidlertid så er strandsona i enkelte tettstadar svært nedbygd og utilgjengeleg for ålmenta. Eit av føremåla med planen har difor vore å sikre tilgang til verdifull strandsoner for ålmenta. Dette er gjort gjennom å setje av område i planen med føremål friområde eller friluftsområde. Friområde er i hovudsak nytta for mindre område med stor grad av tilrettelegging og friluftsområde er nytta om større område med mindre grad av tilrettelegging. Det er i dag 13 område i gjeldane kommune- og reguleringsplan som er avsett til friområde eller friluftsområde.

Forslag til nye fri- og friluftsområde er komne inn som innspel til prosessen og gjennom friluftskartlegginga. I tillegg har det vore møte med Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) der det er diskutert område som burde vera avsett som eit av desse føremåla.

Figur 9. Oversikt over fri- og friluftsområde vurdert i planen. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.

Områda som er lagt inn er vurdert til å ha gode kvalitetar eller verta brukt meir enn dei områda som tradisjonelt vert lagt inn som LNF-område. Det er opna for at fleire av områda skal kunne leggest til rette for allmenn bruk gjennom føresegner som opnar for etablering av gangveggar, toalett, sitjegrupper og liknande.

Nokre av innspela som er komen inn er vurdert til å leggest som føremål LNF, der områda ikkje har særskilde kvalitetar som gjer at dei bør ligga som fri- eller friluftsområde.

Nokre område er vurdert til å ha friluftskvalitetar men har samstundes viktige landbruk eller naturverdiar. Her er det nytta omssynssone friluftsliv med føremål LNF.

Areal KU nr.	Stad	Gbnr	Str. areal	Merknad
1	Kleiveland	108/4	3 daa	Nytt friluftsområde i tilknytning til den gamle dampskipskaiaen.
11	Hanstveitholmane Fotlandsvåg	103/5	7 daa	Utviding av eksisterande friområde.
23	Hosanger	88/30, 31	1 daa	Mindre friluftsområde i tilknytning til Hosangerheimen.
24	Hosanger kyrkje	88/1	8 daa	Utviding av eksisterande friområde ved Hosanger kyrkje.
26	Hosanger	89/7, 8, 9, 56	1 daa	Gamal kyrkjeveg. Lagt inn som grøntstruktur.
30	Hoshovde	85/5, 86/5, 87/3	Samla område omtrent 80 daa	Større område som er ønska regulert til fleire ulike føremål, mellom anna grøntstruktur.
31	Nesjatun - Lonevåg	13/159	8 daa	Justering eksisterande friluftsområde.
35	Raknes	110/2, 4	0,5 daa	Nytt friområde. Tiltrådd.
39	Raknes	118/2 m fl	Ca 20 daa	Delvis tilrådd. agt inn som omsynssone. Tiltrådd.
45	Hjellvik	118 m fl	10 daa	Eksisterande friområde. Delvis tilrådd.
62	Rundhovde	135/5	5 daa	Tilgrensande friområde mot aust. Tiltrådd.
63	Reigstad - Valestrand	145/6, 36, 44	8 daa	Nytt friluftsområde. Ikkje tilrådd.
66	Nedre Vikne	64/19	1,5 daa	Nytt friluftsområde.
71	Bruvik	152/8	1 daa	Kyrjekaien er tilrettelagd som badeområde, vert endra til friluftsføremål som er i samsvar med gjeldande bruk.

Figur 10. Oversikt over fri- og friluftsområde som er vurdert i planen. Alle innspela i tabellen er tilrådd. Nummerering viser til innspelsnummer i konsekvensutgreiinga.

3.8 FRIOMRÅDE TIL LNF

På Neset – Bruvik vert området som er avsett til friområde endra delvis til LNF. Områda som vert endra er tidlegare landbruksjord som er kartlagd som fulldyrka jord, overflate dyrka jord og innmarksbeite. Intensjonen er å sikre jordressursane som ein viktig berekraftig ressurs. For å sikre at det er allmenn tilgong til dei delane av friområde med store friluftskvalitetar er den gamle gardsvegen, vestlige delar av Neset og strandsona avsett som friområde. Dette sikrar at ein både ivaretar jordressursane og at ein sikrar dei viktige delane som friområde for ålmenta.

3.9 AKVAKULTUR

Det er i kommuneplanen sin arealdel avsett 17 område for akvakultur i sjø, samt eit område for «Friluftsliv, ferdsle, fiske, natur og akvakultur (skjeldyrking)». Av desse er det i dag 6 område som har konsesjon til å drive produksjon av matfisk (laks, regnbogeaure og aure) i sjø.

Det er kome innspel om utviding av 4 av lokalitetane; Tepstad, Angelskår, Blom og Skaftå. Bakgrunnen for utvidinga er å erstatte dagens stålrammeanlegg med større frittliggande plastringar som skal sikre større gjennomstrømning av vatn og betre plass for fisken.

Det er i tillegg ynskje om å ta vekk lokalitetane Øyjordsvika og Kvamme, og flytte produksjonen her til Tepstad og Angelskår.

Areal nr.	Stad	Str. areal	Merknad
20	Saltverket - Fotlandsvåg	17 daa	Landbasert akvakultur. Lagt inn som eit potensielt område. Tilrådd.
32	Lonevåg	9,5 daa	Landbasert akvakultur. Tilrådd på bakgrunn av ynskje om å leggja til rette for landbasert oppdrett og verdiskaping.
82	Tepstad		Utviding av eksisterande anlegg. Overgang frå stålanlegg til opne plastringar. Lokalisert lenger ut i fjorden enn dagens anlegg.
83	Angelskår		Utviding av eksisterande anlegg. Overgang frå stålanlegg til opne plastringar. Lokalisert lenger ut i fjorden enn dagens anlegg.
84	Skaftå og Blom		Utviding av eksisterande anlegg på Skaftå men med krav om miljøkvalitet.
85	Hamre, Kvamme og Bruvik		Endring av arealføremål frå akvakultur til Bruk og vern av sjø og vassdrag for areal med gjeldande konsesjon men utan drift i dag.
86	Langeneset, Ytre Bernes, Tjukkskogen, Hoshovde, Olsneset og indre Sørfjorden		Endring av akvakulturområde utan konsesjon til Bruk og vern av sjø og vassdrag.

Figur 11. Syner endringar av område i høve til akvakultur. Nummerering viser til vurdering av enkeltareal i konsekvensutgreiinga.

KÅRVIKA

Lokalisering av landbasert akvakultur kan kome i konflikt med naturmangfald, anadrom laksefisk i Loneelva og forureina sediment. Det vert ikkje opna for utfylling i sjø og det er difor liten fare for spreining av ureining. Tiltak på land må avklarast gjennom forureiningslova

og vil verta ivaretatt gjennom denne lova. Landbasert akvakultur skal òg handsamast etter akvakulturlova før det vert gjeve løyve. Området vert lagt inn i planen.

TEPSTAD

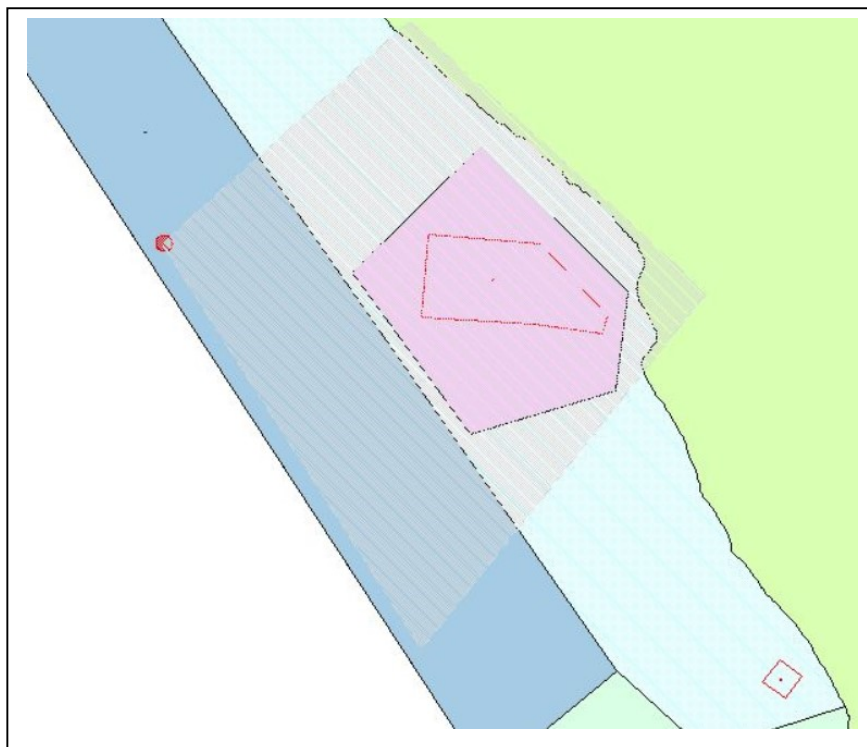
Arealet vert flytta lenger ut frå land og redusert frå 259 daa til 235 daa. Det vert i tillegg lagt ut eit større areal for fortøyning. Bakgrunnen for flytting av området er at driftar av anlegget ynskjer å slå saman to konsesjonar og leggja dei inn i dette arealet. Kommunen legg til rette for dette men flyttar anlegg lenger ut frå land for å dempe konfliktnivået med interesser i strandsona.

ANGELSKÅR

Arealet vert flytta lenger ut frå land og auka frå 132 daa til 257 daa. Det vert i tillegg lagt ut eit større areal for fortøyning. Bakgrunnen for flytting av området er at driftar av anlegget ynskjer å slå saman to konsesjonar og leggja dei inn i dette arealet. Kommunen legg til rette for dette men flyttar anlegg lenger ut frå land for å dempe konfliktnivået med interesser i strandsona.

LITLETVEITHOLANE

Område for akvakultur vert tilpassa til eksisterande anlegg. Det er frå fylkeskommunen knytt motsegn til avgrensing av areal for akvakultur på Litletveitholane og til at område for fortøyning ikkje er lagt inn i plankartet med høveleg føremål. Området for fortøyning går langt inn i område avsett til «Fiske – Trålområde».

Figur 12. Syner område for akvakultur (rosa), lokalisering av anlegg (raudt), område for fortøyning (grå skravur) og område for fiske (mørk blå).

Kommunen gav på bakgrunn av oversendt materiale uttale til høyringa når nytt tiltak vart handsama etter akvakulturlova i 2014. Kommunen la til grunn at omsøkt tiltak ikkje var i strid med gjeldande kommuneplan. I arbeidet med Sjø- og strandsoneplanen er kommunen blitt merksam på at fortøyningsområde for nytt annlegg går langt inn i føremål for «Fiske – tråling». Fiskeridirektoratet og Fiskarlaget Vest uttalte seg til same høyringa kritisk til at det vart lagt fortøyingar inn i trålområdet.

Etter kommunen sitt syn er det uheldig at fylkeskommunen nyttar motsegn til å leggja akvakultur inn i områder som har andre særinteresser. Fortøying er etablert men kommunen meiner at interessevektinga mellom fiske og akvakultur er utfordrande.

Kommunen vel i denne saka å retta seg etter regionale føringar og legg område for fortøying inn i planen.

BLOM

I fyrste utkastet til plan var areal for framtidig utvikling av lokaliteten Blom teken ut. Dette var eit motsegnpunkt frå fylkeskommunen. Kommunen har difor vald å ha eit akvakulturområde liggande på Blom.

Kommunen legg til grunn fylkeskommunen sine signal om at ei utviding vil ha ein negativ verknad på det nasjonale kulturminnet Havrå og er samd i dette. Det vert difor ikkje lagt til rette for ei utviding av akvakulturarealet. For å ivareta omsyn til kulturlandskapet er det fastsett ei føresegn for dette arealet som viser til at det skal takast særskild omsyn til dette ved endring av anlegg i arealet. Det vert sett miljøkrav til nye tiltak på Blom fordi det ut frå miljøtilstanden i fjorden er ynskje frå kommunen om å sikre ei framtidig berekraftig drift.

Det er i motsegna frå fylkeskommunen peika på at det bør vurderast tilfredstillande erstatningsareal. Kommunen har vurdert lokaliseringar innan det som er smittehygienisk fellesområde 9 (Sørfjorden). Ut frå kommunen sine vurderingar er det vanskeleg å finne erstatningsareal. Kommunen vel difor halde på dette arealet men reduserar området litt slik at det stemmer med dagens arealbruk. Det vert lagt inn område for fortøying/oppankring rundt Blom.

Det vert sett krav om miljøkvalitet for framtidige tiltak i dette akvakulturarealet.

SKAFTÅ

Dagens areal på 135 daa vert tatt ut av plan og erstatta av eit stort areal på 290 daa lenger ut frå land. Det nye arealet er delt i to, der del 1 skal vera erstatningsareal for Skaftå og del 2 er planlagt erstatningsareal for Blom. Det er fastsett i føresegnene at del 2 ikkje kan nyttast før drifta på Blom er avvikla.

Det er sett krav om miljøkvalitet for dette arealet.

OPPSUMMERING - OMSTRUKTURERING AV AREAL TIL AKVAKULTUR

Lokalitet	AK areal inkl fortøyning KPA 2011-23	AK areal, framlegg ny plan	Feltamn	Fortøysingsareal ny plan	Feltamn
Olsnes	233 daa	-			
Bruvik	326 daa	-			
Skaftå 1 18898	135 daa	153 daa	VA1	479 daa	VKA2
Skaftå 2		137 daa	VA2		VKA2
Blom 12156	152 daa	108 daa	VA3	685 daa	VKA3
Viknabukta	212 daa	171 daa	VA4	572 daa	VKA4
Litletveithola ne 13876	752 daa	59 daa	VA5	977 daa	VKA5
Innegardsvik a	241 daa	-			
Kvamme 13831	96 daa	-			
Angleskår 13563	132	257 daa	VA6	1193 daa	VKA6
Øyjordsvika	287 daa	230 daa	VA7	733 daa	VKA7
Tepstad 13644	259 daa	235 daa	VA8	1490 daa	VKA8
Heldal	243 daa	0		0	
Saltverket		35 daa	VA10		
Hosanger	124 daa	-			
Bernes	62 daa	-			
Totalt	3254 daa	1385 daa		6129 daa	

MILJØKRAV TIL FRAMTIDIG AKVAKULTUR

Miljøtilstanden under og rundt anlegga på Skaftå og Blom er dårleg, jf. diskusjon under kap. 4.5. Den dårlege miljøtilstanden skuldast i hovudsak utslepp av organiske partiklar til resipienten, som sedimenterer på botn. Framtidig drift må oppretthalde eit godt miljø i fjorden. Det er lagt inn miljøkrav i føresegnene til akvakulturareal på Skaftå, Blom, Viknabukta, Øyjordsvika og Heldal som skal sikre ein betre miljøtilstand i framtidig drift, gjennom å ha minimalt utslepp av organiske partiklar:

«For område Skaftå (VA1 og VA2), Blom (VA3), Heldal (VA9), Øyjordsvika (VA7) og Viknabukta (VA4) skal det vera minimalt med utslepp av organiske partiklar til resipienten (PBL § 11-9, nr.6)»

Bakgrunnen for miljøkravet er at kommunen ynskjer å leggja til rette for ein berekraftig vekst i oppdrettsnæringa. I eit område med store miljøutfordringar så kan dette kun gjerast dersom ein sikrar ein mindre negativ miljøpåverknad. Kommunen set difor ei overordna ramme for å ivareta miljøomsyn.

Miljøkravet er heimla i plan- og bygningslova § 11-9, nr. 6, som gjer kommunen adgang til å sette krav til miljøkvalitet til alle føremål i plankartet. Kommunen vurderer føresegna (§ 6.10) som overordna ramme for framtidig utvikling. Det er også kommunen si vurdering at den som planmynde har kompetanse til å stille kravet på bakgrunn av sakleg grunngeve vilkår. Kommunen tek ikkje stilling til, eller legg føringar for, drift eller val av teknologiske løysingar, men set kun rammer for miljøkvalitet for aktuelle tiltak.

Fylkeskommunen har fremja motsegn til føresegna om miljøkvalitet knytt til akvakulturareal som kommunen stilte til 1.gongs offentleg ettersyn. Kommunen meiner at denne føresegna ligg innanfor kommunen sin kompetanse og viderefører denne i planen med ei mindre justering.

Sjø- og strandsoneplanen regulerer kun framtidige tiltak i areala. Planen har ikkje tilbakevirkande kraft og berører difor ikkje utfordringane knytt til dagens drift. Dagens drift er det akvakulturlova, forureiningslova med fleire som regulerar.

OMSYNSSONE I SØRFJORDEN

Miljøtilstanden i Sørfjorden er sårbar og har utvikla seg negativt dei siste åra. Kommunen ynskjer difor å legge inn omsynssone med retningslinjer som sikrar at det vert teken omsyn til miljøtilstanden ved alle typar framtidig verksemd. Ettersom naturmiljøet i fjorden er sårbar for utslepp av organiske partiklar er det påpeika at det ikkje bør opnast for tiltak som aukar negativ påverknad. Dette er for å sikre at omsynet til miljø vert vurdert i alle saker som kan ha ein negativ påverknad i fjorden. Kommunen har vurdert at det kan opnast for ei omsynssone med retningslinjer heimla i plan- og bygningslova § 11-8 c).

« Omsynssone H560_72 er sone for særlege miljøomsyn i Sørfjorden. Det skal visast aktsemd med å opne for tiltak og aktivitet som kan påverke miljøtilstanden i resipienten negativt. Det bør ikkje opnast for nye tiltak som kan påverke miljøkvaliteten i resipienten negativt dersom miljøtilstanden i fjorden ligg i tilstandsklasse III eller lågare ihht. Vassforskrifta».

ENDRING AV AREAL FOR OMRÅDER SOM IKKJE ER I DRIFT

I gjeldande kommuneplan ligg det inne 9 område utan konsesjon. 6 av desse vert tatt ut i ny plan fordi dei i høve til dagens krav til lokalisering ikkje er hensiktsmessig plassert. Desse områda er små, ligg i område som er nære land eller innan det som er avsett som nasjonal laksefjord. Her vert føremåla endra frå føremål Akvakultur til Bruk og vern av sjø og vassdrag.

I planen videreførar kommunen 2 areal som ligg utan konsesjon i dag Øyjordsvika og Viknabukta men set krav til miljøkvalitet på desse. Området Heldal vert tatt ut. Føreslegne endringar sikrar at det er store tilgjengelege areal for utvikling av akvakultur i ei miljømessig forsvarleg ramme.

3.10 AREALINNSPEL SOM IKKJE ER VURDERT I PLANEN

I planen er det komne inn fleire areal som ikkje er vurdert. Bakgrunnen for dette er at dei ikkje er tema for planen eller at det er problemstillingar som bør vurderast i andre planer.

I Lonevåg er det fleire areal som ikkje er vurdert i planprosessen. Dette gjeld areal til område for ny småbåthamn og gjestehamn i Barkavika og friområde i Svenevisa, og areal for mellombels småbåthamn ved industriområdet Gunnebo.

På bakgrunn av at det i 2017 skal startast opp arbeid med områderegulering vil ikkje desse areala verta vurdert. Dei delane av Lonevåg som grensar til sjø er viktig for utvikling av heile Lonevåg. Områda bør difor sjåast i samheng med heile Lonevåg sentrum. Dette vert best gjort i områdereguleringa, der ein vil vurdere heile Lonevåg sentrum med tilgransande områder.

Det er komne inn innspel om å gjera om område med eksisterande fritidsbustadar i Garvika og Sauvika (gbnr. 85/11, 85/16, 86/7) til fritidsbustadføremål. Området er i dag LNF-føremål. Omgjering av areal med eksisterande bygningsmasse bør vera ein vurdering som vert gjort prisipielt for heile kommunen. Dette fordi at omgjering av LNF-areal til andre føremål reiser problemstillingar i alle desse områda som dette kan gjelda. Kommunen bør vurdere dette for heile kommunen sitt areal ved rulleringa av kommuneplanen sin arealdel.

3.11 INNSPEL SOM IKKJE OMHANDLAR AREALENDRINGAR

Det er komne inn 24 innspel som ikkje omhandlar innspel til arealendringar. Desse er å finne i vedlegg 8.

3.12 PLANKRAV I STRANDSONA

Det er lagt til grunn at alle tiltak i utgangspunktet er omfatta av plankravet. Utgangspunktet er at strandsona og sjøareala er omfatta av mange ulike omsyn som gjer at terskelen for å krevje plan er lågare i denne arealkategorien.

Unntak frå denne regelen er konkret nemnd i føresegnene. Prinsippet som er lagt til grunn er at der eit område er for ein stor del utbygd og nye tiltak i liten grad vil påverka ulike omsyn er det ikkje trong for ein planavklaring. Dette gjeld der det ikkje til dømes er trong for avklaring om infrastruktur eller der det er ferdig utbygde naustområder og eksisterande bryggeområder. Det er ikkje gjeve generelle fritak for plankrav men alle unntaka er konkret vurdert for å sikre at ein ivaretar dei omsyna som ligg i strandsona.

Føresegnene i planen er detaljerte på ei rekke områder, spesielt gjeld dette for brygger og naust. Gjennom å avklare ei rekke tilhøve i kommunedelplanen kan kommunen unnta enkelte type tiltak plankrav men framleis sikre ei forsvarleg arealforvaltning.

3.13 KORRIGERING AV PLANKART

I samband med produksjon av plankart vil gjeldande kommuneplankart verta korrigert og justert i høve til gjeldande SOSIstandard. I tillegg vil det bli retta opp i feil i kartet. Justeringar som er gjort er vist i tabellen under.

Stadnamn/Felt tnamn	Føremål/status gjeldande plankart	Føremål/status nyttplankart	Merknad
	Eldre SOSI kode i heile plankart.	Oppdatert til gjeldande SOSIkode	
	Omsynssone reguleringsplan skal gjelda	Ingen omsynssone.	Alle omsynssoner i denne kategorien er tekne ut.
	Egenskap «Informasjon».	Ingen eigenskap «Informasjon»	Er tekne ut av alle flater.
Hauge	Bustad	Sentrum, jf KDP Hauge	Teknisk feil ved innarbeiding av arealformål frå KDP Hauge i KPA før vedtak i 2011 gjorde at føremål bustad «lakk» frå felt B1 inn i område S1 avsett til føremål senterområde Området er no avsett til sentrumsføremål (føremål «senterområde» finnes ikkje i PBL2008).
Omsynssone Kulturminne Kyrkje Hamre	Ingen omsynssone over område for kyrkje.	Omsynssone bevaring kulturmiljø	Vart liggande feil i gjeldande kommuneplankart. Utvida i ny plan.

4. GJENNOMGANG AV TEMA OG VURDERING AV VERKNADAR

4.1 STRANDSONE

KARTLEGGING AV FUNKSJONELL STRANDSONE

Funksjonell strandsone er definert som «Den sona som står i innbyrdes direkte samspel med sjøen både økologisk, topografisk og/eller bruksmessig». Gjennom å kartleggja funksjonell strandsone og på bakgrunn av dette fastsetje ny byggjegrænse til sjø, kan denne erstatta 100 m byggjegrænse til sjø fastsett i plan- og bygningslova. Dette er meir teneleg og lokalt tilpassa arealforvaltning.

Funksjonell strandsone er kartlagd for heile kommunen (sjå vedlegg 7). I område som ikkje er avsett til byggeføremål er 100 m grensa lagt til grunn. Kommunen har bygd sine vurderingar på rapporten «Kartlegging av funksjonell strandsone» datert 26.08.2014, men har gjort enkelte endringar i høve til lokale vurderingar. Dette gjeld der funksjonell strandsone er vurdert til å vera feil plassert, til dømes i område der den går gjennom eksisterande bustadhus og liknande.

BYGGJEGRENSE

I plan- og bygningslova (PBL) § 1-8 er det fastsett ei byggjegrænse på 100 m frå sjø, som gjer at det i utgangspunktet er forbode å oppføre tiltak i denne sona. Det er i opna for at det kan setjast ei lokalt tilpassa byggjegrænse som erstattar . Det er ein føresetnad at ny byggjegrænse er sett på bakgrunn av sakleg og fagleg grunngjevne kriterier.

Det er mange stader etablert bygg innanfor strandsona. Hage og privat sone rundt eigedomen gjer at det ikkje er fri ferdsel etter friluftlova i fleire område. For nokre område har ein vurdert ei hensiktsmessig byggegrense til grense for privat hage, for andre område er byggegrense sett til bygningskropp. Ein har vurdert dei ulike situasjonane i høve til konsekvensar av tiltak på eigedomane for td. nær- og fjernverknad, landskap og opplevelse av strandsona frå sjø.

For areal med krav til detaljregulering er det ikkje fastsett ny byggegrense til sjø for alle. I desse områda må ny byggegrense vurderast og fastsett ved utarbeiding og handsaming av reguleringsplan. Innafor desse felta er det 100metersbeltet til sjø som fortsett gjeld jf. PBL §1-8.

TILHØVE TIL ELDRE PLANAR

I samband med utarbeiding av kommuneplan og kommunedelplan skal kommunen gå gjennom gjeldande reguleringsplaner for å sikre at desse er i samsvar med gjeldande lovverk og tek omsyn til nasjonale og regionale interesser, jf. Prop. 121 L (2013-2014).

Det ligg i dag 17 gjeldande reguleringsplanar innan det som er definert som strandsone og det er 3 planar som er under arbeid. Kommunen har gått igjennom desse planane og vurdert tilhøve til kartlagde verdiar, eksisterande bygg, byggjegrænse og andre relevante omsyn.

PlanID	Plannamn	Vedtatt	Merknad
Vedtekne plan			
504_17	Hanstveit - Fotlandsvåg	1973	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_26	Vatle - Votlo	1976	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_5	Hamre	1985	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_55	Fjæregarveriet – Reigstadåsen - Valestrand	1991	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_56	Valestrand sentrum	1994	Sett byggjegrænse i plan.
504_54a	Lonevåg sentrum	1997	Sett byggjegrænse i plan.
504_27	Haus sentrum – del Sør	1997	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_52	Haus sentrum, del Nord	1997	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_63	Hosanger sentrum	2001	Ikkje sett byggjegrænse i reguleringsplan
504_54b	K. Lerøy Metallindustri A/S - Lonevåg	2002	Byggjegrænse sett som føremålsgrænse
00-1	Nedre Vikne – Bustad, Haus	2007	Sett byggjegrænse mot sjø.
2003001	Bruvik sentrum – del Aust	2008	Sett byggjegrænse på tomt.
20081200	Reguleringsendring RV567 Hauge - Lonevåg	2009	Ikkje byggjegrænse. Plan for Fv567.
20081100	Klenavågen – Hamre småbåthamn	2010	Ikkje sett byggegrænse i reguleringsplan
2008100	Raudberget industriområde - Tysse	2012	Byggjegrænse sett som føremålsgrænse der anna ikkje er vist
2011006	Detaljregulering Heldal	2013	Byggjegrænse sett på tomtene
Planar under arbeid			
20070600	Reguleringsplan Bustad Fotlandsvåg		Knytt motsegn til planen ved offentleg ettersyn i 2011
20110033	Områderegulering Valestrand sentrum		
2013004	Detaljregulering Holmane næring - Fotlandsvåg		

Figur 13. Gjennomgang av gjeldande reguleringsplaner i strandsona.

Det er i gjeldande kommuneplan sett ei byggjegrænse på 100 m i alle reguleringsplanar dersom ikkje noko anna er sagt i kommuneplanen eller reguleringsplanen. I område med sentrumsføremaal er byggjegrænsa sett til 0 m. For område som ligg i LNF-spreidd med eksisterande bygningar er byggjegrænsa sett til 20 m. I kommunedelplan for sjø og strandsoner vert det sett byggjegrænse til sjø som overstyrer dette. Det er sett ei føresegn som seier at kommunedelplanen skal gjelda føre alle reguleringsplanar slik at ny fastsett byggjegrænse til sjø vert gjeldande i heile kommunen også i områder med eldre detaljreguleringsplanar.

OVERORDNA KONSEKVENSN FOR STRANDSONA

Det er lagt til rette for 52 endringar av areal i strandsona. Dei fleste områda er knytt til eksisterande bygningsmasse og/eller infrastruktur og fortetting og utviding av desse.

Av desse er det 16 naustområde, 17 område for brygge/kai, 5 område knytt til bustad- og fritidsbustadområde, 7 stadfesting av eksisterande og mindre utviding av småbåthamner og 13 fri- og friluftsområde.

Mange av arealendringane er stadfesting av eksisterande bruk. Dette gjer at ein utvidar bruk av område som allereie er bebygd. Føremaal bustad og fritidsbustad er som hovudregel ikkje lagt inn, i tråd med føringane i planprogrammet.

For å sikre ålmenta tilgang til område som er lagt ut til naustføremaal er det lagt inn føresegn om at det ikkje er lov å setje opp noko form for stengsel eller anna som privatiserer naustområde. I tillegg går det klårt fram av føresegnene at naust ikkje kan nyttast til varig opphald eller overnatting. Dette gjer at naust i mindre grad kan privatisera strandsona og hindre allmenn fredsel.

Det er ei lokal målsetting å kunne tilby båtplass til dei som ynskjer det. Difor er alle eksisterande småbåthamner lagt inn med moglegheit for utviding. Gjennom å tilrettelegge for fleire småbåtplassar i eksisterande hamner prøver ein å sikre at det vert mindre einskilde tiltak som naust og flytebyggjer i område der det ikkje er tilrettelagd for dette.

Fastsetting av ny byggjegrænse til sjø på bakgrunn av kartlagt funksjonell strandsoner sikrar ei betre lokalt tilpassa byggjegrænse som sikrar strandsoneverdiar og ivaretar eigedomar som allereie er etablert i strandsona. Generelt sett har kommunen vurdert at dei ulike omsyn i strandsona er balansert og ivaretekt på ein god måte.

Positive konsekvensar:

- Sikrar mange område for rekreasjon og friluftsliv
- Set ei lokalt tilpassa byggjegrænse som ivaretar både ålmenne verdiar og allereie eksisterande eigedomar
- Sett krav om tilgjenge for ålmenta i område for naust
- Fortettar og utvidar eksisterande område

Negative konsekvensar:

- Bygger ned meir strandsone
- Etablering av naust kan framstå som privatiserande i høve til å ha ei strandsone utan bygningsmasse

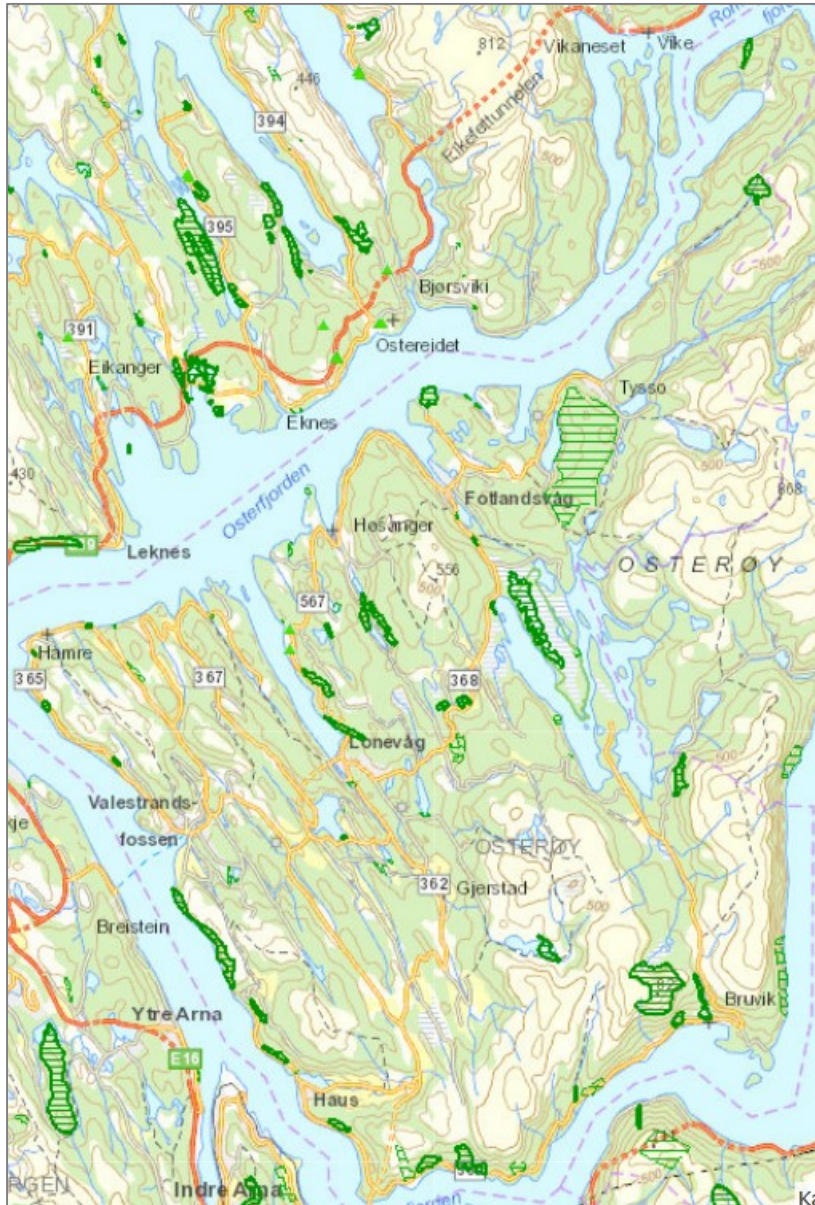
Konklusjon:

Planframlegget sikrar nye areal til friluftsliv og rekreasjon samstundes som det vert opna for nedbygging av strandsone gjennom nye byggeområde. Styring av arealbruken gjennom føresegner og lokalisering i område med infrastruktur og eksisterande bygg gjer at dei negative verknadane vert små. Samstundes vert arealbruken i strandsona meir langsiktig gjennom byggegrenser og synleggjer kva føringar som skal gjelda i byggeområde. Planframlegget vert vurdert til å ha ein mindre negativ effekt gjennom at strandsone vert bygd ned men at område som har verdi og kvalitetar vert ivaretatt på ein god måte.

4.2 NATURMANGFALD

Det er eit nasjonalt mål å stogge tapet av naturmangfald. Dette skal gjerast gjennom betre kunnskap og meir langsiktig arealplanlegging. I Osterøy kommune er det knytt verdiar til fleire ulike naturtypar men dei største verdiane er knytt til ulike skogstypar.

I kommunen er det registrert to utvalde naturtypar; slåttemark ved Havråtunet og hol eik ved Bysheim. Det er ingen registreringar i strandsona.

Figur 14 syner lokalitetar med kartlagde naturtypar i Osterøy kommune.

Det er registrert fleire ulike førekomstar av raudlista artar i kommunen, det vil seia artar som i ulik grad er trua av menneskeleg verksemd. I kommunen er det hovudsakleg sopp, lav, mosar og karplanter som er registrert. Dette er artar som hovudsakleg er å finne i ulike typar edellauvskog og i kulturlandskap, til dømes rundt Havråtunet. I tillegg er det i Loneelva registrert raudlistearten elvemusling.

Det er ikkje registrert nokon prioritert art i planområdet.

Anadrom fisk i Osterfjorden

Osterfjorden og Sørfjorden har mange vassdrag der det er registrert laks og/eller sjøaure. Her finn ein mellom anna Vosso, Ekso, Daleelva, Loneelva og Romaheimselva. I tillegg er det mange mindre vassdrag med sjøaure. I Osterøy er det registrert 15 vassdrag med sjøaure og 1 vassdrag med laks.

Vosso har hatt ein særprega laksebestand og er eit nasjonalt laksevassdrag. Det har frå 2010 vore sett i gong ein redningsaksjon her for å redde den utrydningstruga bestanden. I Loneelva er det ein særprega laksestamme som er rekna som art av nasjonal interesse. Indre del av fjordsystemet, frå Bruvik og rundt til Kleiveland er ein nasjonale laksefjord.

Havforskningsinstituttet har utarbeida ei risikovurdering av miljøverknadar av norsk fiskeoppdrett (2014) på bakgrunn av ny kunnskap og nye data. Rapporten tek føre seg dei overordna problemstillingane knytt til lakselus, smittespreiing, genetisk påverknad av rømt oppdrettsfisk, organisk belastning med meir. I tillegg har det i samband med redningsaksjonen for Vossolaksen vore gjennomført innsamling av kunnskap om trusselfaktorar mot laksen.

Dette kunnskapsgrunnlaget syner at dei største trusselfaktorane for anadrom fisk knytt til lakselus og genetisk innblanding av rømt oppdrettsfisk.

Det er vist ein klår samanheng mellom oppdrettsaktivitet og tal på lakselus på vill laksefisk. Auke i mengda lakselus fører til ein auka dødlighet på smolt hjå villaks og sjøaure. Samla sett gjev lakselus ein negativ bestandseffekt hjå anadrom laksefisk. Gjennom Vossolaksprosjektet er temperatur og salinitet logga langs utvandringsrutene til smolten i Osterfjordsystemet. Lakselus unngår vatn med lågare salthaldighet enn 20-23 promille. På den bakgrunn er det antatt at det er lite lakselus før ein kjem ut til Nordhordlandsbrua. Saliniteten vil variera frå år til år ut frå variasjonar i avrenning frå elvar, havstraumar og utskifting av sjøvatn i fjordane. Vossolaksprosjektet konkluderer med at det er sannsynleg at påslag av lakselus skjer etter at smolten har vandra ut av Osterfjordsystemet.

Rømning av oppdrettsfisk fører til innblanding av gen frå oppdrettsfisk i dei ulike unike genetiske laksestammene i ulike vassdrag. Dette kan gje mindre overleving og tap av genetisk mangfald. Det er funne markerte genetiske endringar i laksestammene i mellom anna Loneelva og Vosso.

Det har vore fleire hendingar med større rømningar av regnbogaure i fjordsystemet. Vinteren 2014-15 rømde omtrent 69 000 fisk frå anlegget på Angelskår. 56 000 av desse vart fanga kort tid etter. Undersøkingar syner at regnbogaure kan vera vert for mange lakselus og at rømd fisk på denne måten opprettheld eit høgt nivå av lakselus i fjorden. Ein anna

negativ effekt er at regnbogeuren grev opp rogn til laks og sjøaure ved gyting på våren. Dette øydelegg befrukta rogn som skulle vore tilveksten i elvane.

OVERORDNA KONSEKVENSA FOR NATURMANGFALD

Ein av dei viktigaste årsakene til tap av naturmangfald er endringar av arealbruk. Naturmangfaldlova peikar på at det er eit forvaltningsmål å ta vare på artane i deira naturlege utbreiingsområde.

Vurderinga av verknadar på naturmangfald i Osterøy kommune byggjer på registreringar i artskart.no og naturbase.no, «Kartlegging av naturtyper» 2005 og 2012 og rapport «Kartlegging av sjøaurevassdrag i Osterøy kommune 1998».

I høve til artar som er nasjonalt viktige, elvemusling, er den delen av Loneelva som ligg innan planområdet lagt inn som omsynssone, med føresegnar som sikrar at det ikkje skal føregå aktivitet som gjer ein sterk negativ påverknad på arten sitt leveområde.

Det er ingen utvalde naturtypar innan planområdet. Nye tiltak vil ikkje byggje ned eller kome i konflikt med andre registrerte naturtypar.

Endringar i areal som er omhandla i planen er i liten grad i konflikt med registrert naturverdiar eller viltområde. Arealendringar som kan kome i konflikt med område som kan ha verdi for naturmangfald er justert eller tekne ut. Etablering av landbasert akvakultur i Kårvika er eit unntak ettersom det å etablere eit oppdrettsanlegg i munninga av eit vassdrag med anadrom fisk kan medføre ein auka risiko for spreiding av sjukdom og at rømning vil kunne føre til oppdrettsfisk i elva. Dette kan potensielt ha ein negativ verknad for naturmangfald.

Planframlegget opnar ikkje for ny utbygging i område som har registrert raudlista artar eller som råkar utvalde naturtypar. Planframlegget kan medføre ein endra arealbruk og auka ferdsel i område der det er registrert artar av særleg stor forvaltningsinteresse. Det vert lagt omsynssone på område der det eksisterer prioritert art, det vil seie elvemusling.

Det er kartlagd ein nedgang i artstal i Sørfjorden i Byfjordundersøkinga. I tillegg er det påvist nedgang i artstalet lokalt under oppdrettsanlegg i Sørfjorden. Årsaka her kan vera knytt til utslepp av organiske partiklar frå oppdrettsverksemd. Føreslegne miljøkrav knytt til areal avsett til akvakultur vil redusere utslepp av organiske partiklar lokalt.

Dette vil bidra til ein betre miljøtilstand i og rundt anlegga og ha ein positiv effekt på naturmangfald i høve til dagens situasjon. I tillegg vil færre areal for akvakultur og miljøkrav til anlegg i Sørfjorden føre til at smittepresset av lakselus frå oppdrettsfisk til villfisk vert mindre.

Positive konsekvensar:

- Er lagt omsynssone «*Bevaring naturmiljø*» i leveområde for elvemusling.
- Planframlegget har tatt ut eller justert arealinnspeil som kjem i konflikt med område som er eller kan vera viktig for naturmangfald.
- Ingen større utbyggingar i større naturområde.
- Positiv verknad for område i og rundt oppdrettsanlegg gjennom miljøkrav til utslepp av organiske partiklar.
- Mindre smittepress av lakselus frå oppdrett til villfisk.

Negative konsekvensar:

- Arealforandring i område med registrert «*Art av særlig stor forvaltningsinteresse*» - Elvemusling.
- Auka ferdsel i friluftsområde kan gje eit auka press på «*Art av særlig stor forvaltningsinteresse*».
- Etablering av landbasert oppdrett kan ha ein negativ verknad på lokalt viktig naturtype ved Loneelva og på anadrom fisk i Loneelva.

Konklusjon:

Nye tiltak vil i dei fleste høve ha ein negativ effekt der desse vert etablert i område utan eksisterande tiltak eller kan føre til auke i ferdsel eller bruk av omkringliggjande område. Ein vurderer at generelt vil konsekvensen for naturmangfald vera liten. Endringane knytt til akvakultur i sjø vil samla sett vera positive for naturmangfald.

4.3 KULTURMINNE

Osterøy kommune har ein rik kulturarv og mange kulturminne er lokalisert i strandsona og sjø. Gjennom tidene har mykje av livsgrunnlaget for ostringane vert knytta til sjøen og sjøvegen. Fjorden var hovudferdselsåre og eit viktig ressursgrunnlag. Dette er bakgrunnen for at dei fleste bygdene og tettstadane på Osterøy ligg langs sjøen. Kulturminner og kulturhistorien som ligg i og i tilknytning til strandsona er sentral i Osterøy si utvikling og historie. Her er mange unike kulturminne med lokal-, regional, og nasjonal historisk betyding.

Det er lagt særleg vekt på teknisk-industrielle kulturminne og kyrkjestader i dette planarbeidet. Ettersom det er gjort få overordna vurderingar av kulturminna i kommunen har ein i dei enkelte tilfelle gjort konkrete vurderingar basert på eksisterande kunnskap. Meir detaljerte skildringar og vurderingar vil gjennomførast i samband med det pågåande arbeidet med kommunedelplan for kulturminner.

KYRKJESTADER

Osterøy kommune har naturleg nok fleire kyrkjestader som ligg i tilknytning til sjø med kai og naust i miljøet rundt strandsona. Kulturmiljøa har stor lokalhistorisk betyding og det er derfor viktig å ta vare på miljøet rundt kyrkjene for i framtida å kunne lese og forstå denne konteksten. Samstundes er det også viktig å ta særleg hensyn til landskapsrommet rundt kyrkjene for at ikkje kulturminnet i seg sjølv skal reduserast i verdi. I framlegg til plan er det lagt på omsynsone for bevaring kulturmiljø (570) i områda rundt kyrkjene inkludert strandsona. Kyrkjene og dei freda kyrkjegardane er samstundes sikra med omsynssone – 730 – bandlegging etter lov om kulturminner. Kyrkjestader som har fått omsynssone i planen er Bruvik kyrkje, Haus kyrkje og Hosanger kyrkje. Samstundes har ein utvida omsynssona for miljøet rundt Hamre kyrkje.

AUTOMATISK FREDA KULTURMINNE

Automatisk freda kulturminne i sjø og strandsona er sikra i planen med omsynssone 730 – Bandlegging etter lov om kulturminner. I ei ti meter buffersone kring bandleggingssonen er området sikra med omsynssone 570 – bevaring kulturmiljø. I sjø er registrerte uavklarte kulturminne sikra med omsynssone 570 – bevaring kulturmiljø.

TEKNISK-INDUSTRIELLE KULTURMINNE I STRANDSONA

Osterøy kommune har ei rekkje særeigne teknisk-industrielle kulturminne. Garveriverksemd har vore ei særlig viktig næring i Osterøy og denne industrien har satt preg på strandsona sida midten av 1800-talet. Der er eit regionalt viktig garverimiljø i Valestrand. Området er ikkje skildra vidare i denne planen ettersom garverimiljøet inngår som del av det pågåande arbeidet med områdeplan for Valestrand sentrum. På Skaftå er det tydelege spor etter Kalksteinsgruvene som vart etablert her i 1870-åra. I underkant av hundre år vart dette ein viktig arbeidsplass med om lag 40-50 tilsette. Ein har i planen valt å sikre området med ein omsynssone for bevaring kulturmiljø (570).

Figur 15. Kalksteinsgruvene ved Skaftå.

HAVRÅTUNET

Havrå kulturmiljø i Osterøy kommune er eit av ni freda kulturmiljø i landet. Havrå kulturmiljø vart freda med forskrift i 1998 (Forskrift om freding av Havrå som kulturmiljø, Osterøy kommune, Hordaland). Området som er freda dekkjer eit areal på om lag 2000 dekar og strekker seg heilt ned til sjøen. Gjennom planarbeidet har Museumsenteret i Hordaland påpeika at oppdrettsanlegget Blom er visuelt skjemmande for kulturmiljøet på Havrå. Sjølv om fredingssona ikkje strekker seg ut i sjøen ser ein det som positivt at det i planen leggst til rette for at oppdrettsanlegget Blom ved vidare utvikling flyttast til Skaftå.

Fylkeskommunen gjer også uttrykk for dette i uttale og motsegn ved 1.gongs høyring og offentleg ettersyn. I framlegg til plan ved 1.gongs handsaming var denne akvakulturlokaliteten teke ut av planen då ein la til grunn at aktiviteten på Blom kunne

flyttast til «Skaftå 2» (VA1). Kommunen vurderte avsett areal til akvakultur i dette området som tilfredsstillende erstatningsareal for framtidig utvikling for Blom.

Ved framlegg til plan til 2.gongs handsaming er lokaliteten på Blom teke inn att ettersom det ikkje har lykkast kommunen å bli samd med Fylkeskommunen i høve til motsegna på dette punktet. I planframlegget har ein teke inn føresegn om å ta særleg omsyn til landskapsrommet rundt Havråtunet ved nye tiltak på lokaliteten og vidare utvikling her. Museumssenteret har nyleg vert i kontakt med kommunen om å utvide omsynsona for Havrå ned til området for Blom. Kommunen vurderer at det er eit grep som bør avklarast med Fylkeskommunen som kulturminnemynde og har på bakgrunn av dette ikkje innarbeida dette innspelet i planframlegget som no ligg føre.

ANDRE KULTURMINNER I SJØ OG STRANDSONA

I Osterøy står det att ei laksegilje ved Askjelneset nord i kommunen. Laksegilja gjer eit bilete av ein særskild fisketeknikk som vart brukt i desse fjordane. Ein har valt å sikre laksegilja med omsynssone for bevaring kulturmiljø i planen (570).

I Bruvik er det etablert ei småbåthamn i Hamnevik ved dispensasjon. Ved søknad om dispensasjon til forlenging av flytebrygge og nytt båttopptrekk i 2011 vart det gjennomført marinarkeologiske registreringar i hamna. Eit stokkanker (id:149361) og eit lektervrak (id: 149362) vart registrert. Lektervraket er truleg over 100 år gammalt og er såleis automatisk freda. Ettersom ein i denne planen legg inn føremål for småbåthamn i Hamnevik har ein også valt å sikre område med ei omsynssone.

For å ta vare på dei ulike naustmiljøa i kommunen har ein i føresegn lagt føringar for kva omsyn ein skal ta i område med SEFRAK-registrerte naust.

Figur 16 Laksegilje på Askjelsneset.

OVERSIKT OVER NYE OMSYNSSONER FOR KULTURMINNER

Feltnamn	Kulturminne – bevaring kulturminne (570)	ID
H570_1	Askjelneset - Laksegilje,	
H570_2	Tysse, Auravikhelleren - Fetts fk. 1	66443
H570_3	Drangevågen - vrak	149607 149608

H570_4	Drangevågen - vrak	149606
H570_5	Saltverket - skipsfunn (uavklart vernestatus)	89304
H570_6	Hosanger - kyrkje, gravlund, prestegard, naustmiljø, friområde og kai	84636
H570_7	Hoshovd , Breivik – Fetts fk. 1/1-2	55246
H570_8	Hoshovd - gravrøys	55247
H570_9	Fjellskål – Fetts fk. 2	45495
H570_10	Fjellskål, Dronningshaugen – Fetts fk. 3	6460
H570_11	Fjellskål, Gravrøys, Fetts fk. 4	35909
H570_12	Bysheim – klebersteinsbrudd, Hellenen - Fetts fk. 1	66439
H570_13	Roslagen (uavklart vernestatus)	139811
H570_14	Hamre - kyrkje, del av gravlund og kai	84478
H570_15	Angleskår – Høgjen, Fetts fk. 1	45494
H570_16	Reistad - Helleristning	60566
H570_17	Skaftå - skipsfunn	89157
H570_18	Skaftå - Kalksteinsgruver	
H570_19	Haus - kyrkje, gravlund, og friområde	84508
H570_20	Bruvik - kyrkje, gravlund, prestegard, naustmiljø og kai	83962
H570_21	Hamnevika – vrak og anker	149361 / 149362

Feltnamn	Kulturminne –Bandlegging etter lov om kulturminner (730)	ID
H730_1	Tysse, Auravikhellen - Fetts fk. 1	66443
H730_2	Hoshovd , Breivik – Fetts fk. 1/1-2	55246
H730_3	Hoshovd - gravrøys	55247
H730_4	Hosanger kyrkje/kyrkjestad	84636
H730_5	Fjellskål – Fetts fk. 2	45495
H730_6	Fjellskål, Dronningshaugen – Fetts fk. 3	6460
H730_7	Fjellskål, Gravrøys, Fetts fk. 4	35909
H730_8	Bysheim – klebersteinsbrudd, Hellenen - Fetts fk. 1	66439
H730_9	Hamre – kyrkje/ kyrkjestad	84478
H730_10	Angleskår – Høgjen, Fetts fk. 1	45494
H730_11	Reistad - Helleristning	60566
H730_12	Haus kyrkje/kyrkjestad	84508
H730_13	Hamnevika - vrak	149362
H730_14	Bruvik – kyrkje/kyrkjestad	83962

OVERORDNA KONSEKVENSA FOR KULTURMINNER

Dei nasjonale måla for kulturminne og kulturmiljø har målsetning om å minske tapet av verneverdige kulturminne og verne og vedlikehalde eit utval verdifulle kulturminne.

Regionalt har ein ei målsetting om at omsynet til kulturminne skal sikrast gjennom utvikling og arealplanlegging.

Vurderinga av kulturminne er i dette planarbeidet i hovudsak basert på eksisterande SEFRAK-register, lokal kunnskap og oversikt over verna eller sikra kulturminne i kommunen. I rapporten *Kartlegging av funksjonell strandsone* (sjå vedlegg 7) er SEFRAK-registrerte bygg,

arkeologisk kulturminne og kulturminne tatt med. Omsynssoner og område regulert til spesialområde vern i kommunen sine planar er ikkje tatt med i kartlegginga av funksjonell strandsoner.

Det er ikkje planlagt større byggjeprojekt som kjem i direkte konflikt med viktige kulturminner. Det er lagt inn fleire område med naust i område der det ligg SEFRAK-registrerte bygg. I tillegg er det gjeve løyve til opprusting og vedlikehald av den gamle dampskipskaia på Kleiveland. Dette er tiltak som potensielt kan føre til ein negativ verknad for kulturminne. Det er lagt inn føresegnar som seier at det skal visast særskild omsyn til utforming og bygde omgjevnadar der det er SEFRAK-registrerte bygningar. Fleire av kyrkjene er knytt til strandsonelandskapet. Det er difor lagt vekt på å sikre omsyna til dette i planen.

Det er lagt inn 21 omsynssoner for bevaring kulturmiljø og 14 omsynssoner for bandlegging etter lov om kulturminner i planen. Ein har ikkje gjennomført ei verdivurdering av dei ulike SEFRAK-registrerte bygningane i strandsona.

Positive konsekvensar:

- Det er lagt inn totalt 35 omsynssoner på totalt 21 lokalitetar i sjø og strandsona
- Ein legg til rette for å skjerma det visuelle rommet kring Havråtunet
- Sikring av heilskapelege kulturmiljø kring kyrkjene i strandsona.
- Føresegn for nye byggetiltak i område med SEFRAK-registrerte bygg.
- Sikring av ikkje registrerte kulturminne – Laksegilje på Askjelneset og kalksteinsgruvane på Skaftå.
-

Negative konsekvensar:

- Opnar for utbygging i område med potensiell eller uavklart kulturminne-verdi.

Konklusjon:

Planframlegget sikrar ein rekkje kulturminne og kulturmiljø gjennom omsynssoner og føresegn. Generelle føresegn og omsynssoner er viktige føresetnadar for å sikre ivaretakinga av kulturminne i strandsona og ein vurderer at desse vil ha ein positiv verknad for kulturminna i strandsona. Manglande kunnskap om verdi av SEFRAK-registrerte bygg og ikkje registrerte kulturminne gjer at det er potensiale for at ein kan ha oversett eller feilvurdert kulturminne i strandsona. Nye tiltak i strandsona kan ha ein særlig negative effekt for kulturminne. Ein vurderer generelt at konsekvensen for kulturminne vil vera liten negativ til ingen verknad.

4.4 FRILUFTSLIV

Kommunen har mange og store område som eignar seg for friluftsliv. Det er ei rekkje merka stiar og opparbeida friluftsområde i kommunen. Samarbeid med frivillige lag og organisasjonar, samt Bergen og omland friluftsråd, er viktig for vedlikehald og opparbeiding av desse områda.

I strandsona er mange stader utilgjengeleg på grunn av bratt helling i terreng. Ein ser difor at det er særskild viktig å sikre dei områda som er nytta til friluftsliv i dag. I tettstader og bygder er det samstundes viktig å sikre område som har potensiale for friluftsliv. I planen sikrar ein friluftsområde gjennom arealkategoriane Friområde (3040) og Friluftsområde (6700), samt gjennom Omsynssone for friluftsliv (530).

I planarbeidet har ein arbeida parallelt med barnetråkkregistreringar og prosjektet «Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde» for å sikre eit godt kunnskapsgrunnlag og god medverknad innan dette temaet.

BARNETRÅKK

Barnetråkk er ein metode der born og unge vert involvert i kommunal planlegging ved at dei registrerar bruken av areal i sine nærmiljø. Ferdsselsårer, område for opphald og leik, område som vert oppfatta som utrygge og liknande vert registrert. Gjennom digitalisering av data vert dette eit kunnskapsgrunnlag som kan nyttast i kommunen si planlegging.

I 2009 vart det gjennomført barnetråkkregistreringar i alle barnehagar og barneskular i Osterøy kommune. Våren 2015 starta ein opp nye barnetråkkregistreringar ved hjelp av eit nytt digitalt verktøy der barna sjølv registrerer digital informasjon direkte. Ein skal gjennomføre barnetråkkregistreringar ved alle barneskular i kommunen. I 2015 har ein gjennomført barnetråkkregistreringar ved 6 klasse på Lonevåg skule og 5-7 klasse på Hosanger Montessoriskule.

KARTLEGGING OG VERDSETTING AV FRILUFTSLIVSOMRÅDE

«Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde» er eit prosjekt i regi av Miljødirektoratet. I Hordaland er fylkeskommune prosjektkoordinator og dei samarbeider med Bergen og omland friluftsråd for gjennomføring av prosjektet i kommunane.

Metoden for prosjektet er utvikla av Miljødirektoratet og er skildra i rettleiaren M98-2013 *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde*. Den overordna målsetting er å sikre befolkninga høve til å drive eit variert friluftsliv. Konkret har prosjektet målsetting om å:

- *få oversikt over og tydeleggjera areal til friluftsliv i kommunen,*
- *verdsette og prioritere dei ulike friluftslivsområda, samt å sikre tilgang på denne informasjonen for eksterne og interne partar i kommunen.*

Prosjektet resulterer i to temakart som viser dei ulike friluftslivsområde i kommunen og verdsettinga av desse. Temakarta skal nyttast som ein del av kunnskapsgrunnlaget i kommunen si planlegging.

I Osterøy kommune starta arbeidet med prosjektet våren 2015. Kartlegging av friluftslivsområde i sjø- og strandsona har vore gjennomført fyst for å nytte denne informasjonen i kommunedelplanen. Arbeidet er organisert med ei lokal arbeidsgruppe bestående av representantar frå kommunen, og ei referansegruppe der representantar frå ulike lag og organisasjonar i kommunen, inkludert BOF, er representert. Områda som er kartlagt er digitalisert og ligg ved kommunedelplanen som eit temakart.

OVERORDNA KONSEKVENSA FOR FRILUFTSLIV OG FOLKEHELSE

I kommunen er det store område som grensar til sjø men grunna topografi er det berre ein mindre del av dette som er tilgjengeleg. I dette arealet er det største delen av bygningsmassen i strandsona etablert. Dette gjer at til tross for mykje strandsoner er det berre ein mindre del av denne som er tilgjengeleg for fri ferdsel.

Å sikre tilgang til areal for friluftsliv og rekreasjon er eit viktig grep for folkehelsearbeidet til kommunen. Osterøy kommune har gode samarbeidspartnarar i frivillige lag og organisasjonar som turlag, grendalag og helselag. Desse jobbar aktivt med å tilretteleggja område og ferdselsårer og er ein svært viktig ressurs for å bidra til å realisera planane til kommunen på dette området. Gode og attraktive areal i nær- og bumiljø er viktig for trivsel og aktivitet. Dei ulike areala som er nye i planen er i hovudsak i nærleiken av eksisterande grender, noko som gjer dei tilgjengelege for ei stor brukargruppe.

I dei fleste bygdene er det tilrettelagd område i strandsona som sikrar tilgang til sjø. Unntaket er Valestrand og Lonevåg, der det er tilrettelagde område i Brakvatnet og Husavatnet som er mest nytta til bading.

Planframlegget opnar for 13 nye friområde og friluftsområde. I gjeldande kommune- og reguleringsplaner ligg det 13 område avsett til friområde og friluftsområde.

Avsetting av areal til friområde og friluftsområde bandlegg områda for bruk til andre føremål som til dømes fritidsbustad, bustad og næringsføremål. Det er imidlertid god tilgang på bustad, fritidsbustad og næringsareal i kommunen og dette er føremål som i stor grad ikkje treng liggje til sjø. I tillegg har strandsona ein særskild stor verdi som friluftsliv og rekreasjonsområde.

Det er lagt inn føresegner som gjer det mulig med enkel tilrettelegging i friområde og friluftsområde. Dette vil gjera områda meir tilgjengelege for ei større brukargruppe.

Det er i planframlegget lagt inn mulighet for mindre utviding av fleire av småbåthamnene. Tilrettelegging av areal for båtplassar gjev fleire mulighet for å friluftsliv på sjø. Samla sett er det ikkje opna for eit stort tal båtplassar ut over dagens situasjon men det vil ha ein positiv

effekt som følge av at fleire har tilgang til båt og at det ikkje vert bygd ned større område som er egna for friluftsliv.

Positive konsekvensar:

- Planen sikrar ålmenta tilgang til fleire nye område i strandsona
- Tilrettelagd areal i tilknytning til bustadområde gjer at det vert eit betre lågterskeltilbod
- Mulighet for auka fysisk aktivitet gjennom fleire tilgjengelege område
- Mulighet for ei mindre auke i talet på båtplassar kan føre til betre mulighet for friluftsliv til sjøs
- Føresegner sikrar muligheten for auka tilrettelegging slik at ei større brukargruppe kan nytte områda

Negative konsekvensar:

- Bandlegging av areal

Konklusjon:

Planframlegget aukar talet på friområde og friluftsområde i kommunen og sikrar ålmenta tilgang til strandsona. Konsekvensen for friluftsliv og folkehelse er positiv.

4.5 AKVAKULTUR

Havbruk er eit nasjonalt satsingsområde og er skildra som ei sentral og viktig næring for Noreg i framtida. Det er ei nasjonal forventning at kommunane sikrar areal for vekst i akvakulturnæringa. Miljømessig bærekraft er ei viktig forutsetning for vidare vekst. I dette ligg det at kommunane i si arealforvaltning skal sikre nok areal og miljømessig bærekraft gjennom si planlegging etter plan- og bygningslova.

Det er i kommuneplanen sin arealdel (2011-23) avsett 17 område for akvakultur i sjø, samt eit område for «Friluftsliv, ferdsle, fiske, natur og akvakultur (skjeldyrking)». Av desse er det i dag 6 område som har konsesjon til å drive produksjon av matfisk (laks, regnbogeaure og aure) i sjø. Totalt tillet desse konsesjonane ein kapasitet på om lag 21 000 tonn biomasse. I tillegg er det gitt konsesjon til 3 settefiskanlegg og eit slaktemerdanlegg.

Akvakulturproduksjonen i fjordsystemet kring Osterøy er høg og ein stor del av denne produksjonen føregår i Osterøy kommune sitt sjøareal. Sørfjorden har den høgaste akvakulturproduksjonen i høve til areal i Hordaland. Produksjonen er på **512** tonn/km² samanlikna med snittet i Hordaland på **34** tonn/km². Den reelle produksjonen er lågare

fordi det ikkje vil vera full produksjon på alle lokalitetane til same tid, jf. innspel frå oppdrettselskapa.

AKVAKULTUR SOM VERDISKAPAR

Akvakulturnæringa bidreg til verdiskaping i kommunen gjennom oppdrettsanlegg, setjefiskanlegg og slakteri/videreforedlingsbedrifta Lerøy Fossen AS. Utanom Lerøy Fossen har Lerøy/Sjøtroll sysselsett 39 fast tilsette i tillegg til ferievikarar. I tillegg har Tombre fleire stillingar utan at det har lukkast å få tilbakemelding på talet på sysselsette her. Det er antatt at det innan oppdretts- og setjefiskanlegg jobbar inntil 40 personar. Ein stor del av dei som er sysselsett er busette på Osterøy.

Næringa kjøper mange tenester av lokale leverandørar i kommunen. I 2015 kjøpte Lerøy/Sjøtroll tenester for inntil 11 millionar kr lokalt ifølgje tal frå næringa. I tillegg bidreg denne bedrifta til lokalt organisasjonsliv gjennom økonomisk støtte. Oppdrettsnæringa bidreg lokalt både gjennom arbeidsplassar, kjøp av tenester og støtte til lokalt organisasjonsliv.

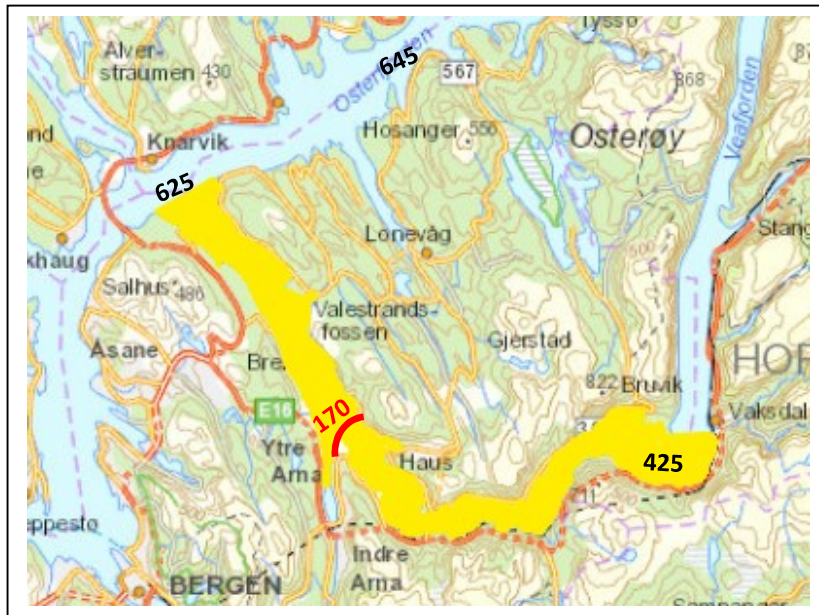
FJORDSYSTEMET KRING OSTERØY

Fjordsystemet kring Osterøy er skild frå kysten med fleire tersklar. Osterfjorden er djup og har to basseng på over 600 meter. Sørfjorden er skild frå Osterfjorden med ein terskel på om lag 170 meter mellom Votlo og Garnes og det djupaste bassenget på 450 meter. Vassvegen ut til kysten er lang og saman med dei topografiske tilhøva i fjordsystemet påverkar dette vassutskiftinga og det kan ta lang tid mellom kvar gong vatnet i fjordbassenga vert skifta ut. Spesielt gjeld dette området i Sørfjorden på innsida av terskelen mellom Votlo og Garnes.

LAKSEFJORDEN KRING OSTERØY

Inst i Osterfjorden og Veafjorden er fjordsystemet del av ein nasjonal laksefjord. Det er totalt 29 nasjonale laksefjorder i Noreg. I «Forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder» vert det sett restriksjonar på bruk av laksefjorder og forvaltninga av fjordsystemet vert styrka til fordel for laksebestanden. I kommuneplanen sin arealdel er det i dag avsett område til akvakultur innanfor laksefjordsona. Det er ikkje gjeve konsesjon på nokon av desse lokalitetane.

Figur 17 syner terskel og djupner rundt Osterøy. Vassførekomsten Sør fjorden er markert med gult. Terskel ved Garnes-Votlo er synt med raudt og djupaste parti er vist med svart (kjelde: vann-nett.no).

MILJØTILHØVE I SØRFJORDEN

Gjennom byfjordgranskingane har ein over tid sett ei negativ utvikling i høve til lågt oksygennivå og høgare temperatur i fjordsystema rundt Osterøy (*Bergensfjorden – natur og bruk, Johannessen, Sætre, Kryvi og Hjelle, 2010*). Auken i utslepp av organisk materiale påverkar oksygenivået i ein terskla fjord med låg vassutskifting. Oksygen vert forbrukt ved nedbryting av organisk materiale. I Sør fjorden er akvakultur ansvarlig for den største tilførselen av organisk materiale i fjorden.

Akvakulturnæring har ein særleg høg fôrfaktor, noko som aukar tilførselen av organisk materiale. Inst i Sør fjorden (Blom - Skaftå) er oksygenivået så lågt at det nærmar seg Miljødirektoratet si tilstandsklasse III. I følgje vassforskrifta er målet å oppretthalde minst tilstandsklasse II – god økologisk tilstand. For å kontrollere miljøtilstanden i sjøområda med havbruk vert det utført miljøundersøkingar. MOM-B undersøkingar skal gjennomførast jamlig, medan MOM-C undersøkingar vert gjennomført ved pålegg frå statleg styresmakt.

Figur 18 syner godkjende konsesjoner til akvakulturanlegg rundt Osterøy (Kjelde: fiskeridir.no)

Medan undersøkingane tyder på at miljøtilstanden er negativt påverka fleire stader i fjordsystemet rundt Osterøy har det i Sørfjorden vore ei særskild negativ utvikling, jf. tabell 1. I dette område ligg det 4 lokalitetar med konsesjon. I tillegg var det tidlegare eit anlegg rett vest for Osterøybrua, i Viknabukta, som ikkje fekk forlenga mellombels løyve på bakgrunn av svært dårleg miljøtilstand i og rundt anlegget i 2015. Dette betyr ein reduksjon av produksjonen på 25% og med det ein redusert påverknad på miljøtilhøva.

På bakgrunn av MOM-B undersøkingane er det krav om å gjennomføre MOM-C. Dette vart gjennomført på oppdrettslokalitetane Blom, Skaftå, Sandvik, Angelskår og Tepstad i 2014. Det er gjennomført undersøkingar i 3 prøvepunkt; 1) nærsone, 2) overgangssone og 3) fjernsone.

Generelt er det på alle lokalitetar konkludert med at det er belastningseffektar i sediment og botndyrssamfunn frå nærsone, overgangssone og fjernsone. Dei lokalitetane som ligg lenger ute i fjordsystemet (Angelskår og Tepstad) har ein markert mindre negativ miljøpåverknad i

høve til dei som ligg inne i Sørfjorden (Blom, Skaftå og Sandvik), jamfør MOM-B og C undersøkingar.

MILJØUNDERSØKINGAR (MOM-B) VED OPPDRETTSANLEGG I OSTERØY KOMMUNE						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oppdrettsanlegg innanfor Votlo						
Blom	1		4	2	3	2
Skaftå	2		2		3	3
Sandvik	1		4	3	3	3
Oppdrettsanlegg utanfor Votlo						
Litletveitholane		1		2	1	
Kvamme		1	3	3	1	3
Angelskår	1		1	2	1	1
Øyjordsvika	2		3		2	
Tepstad		1	1	2		2

**Klassifisering
miljøtilstand MOM-B**

Meget god 1
God 2
Dårleg 3
Meget dårleg 4

Tabell 1 syner oversikt over miljøundersøkingar (MOM-B) som er gjennomført på oppdrettsanlegg i Osterøy kommune 2010-2015.

Fylkeskommunen og fylkesmannen har pålagt oppdrettselskapa som har anlegg ved Blom og Skaftå og gjennomføre tiltak som betrar miljøkvaliteten og i tillegg å ha eit overvåkningsprogram. Tiltaka som er gjennomført omfattar overvaking av foring slik at ein vil optimalisera foring og gje mindre spillfor og redusera utslepp. I tillegg vert det gjennomført overvaking av temperatur, saltinnhald med meir for optimalisera foropptak. Det er eit ynskje om å kunne nytte store plastringar i stadenfor dagens stålrामmeanlegg. Dette vil gje meir plass til fisken, meir vassirkulasjon og ha større spredning på eventuelt utslepp frå merdane.

TILTAK FOR Å BETRA MILJØTILHØVE

Sjøtroll/Lerøy AS skal på bakgrunn av miljøtilhøva i Sørfjorden gjennomføre endringar i drifta. Dette skal gjerast for å redusera utslepp av organiske partiklar til resipienten. Tiltaka omfattar betre overvaking og kontroll under føring gjennom kameraovervaking og kontrollsenter, etablering av biomassemålarar, ynskje om overgang til plastringar og utsetting av større smolt. Det skal iverksetjast eit undersøkingsprogram som skal overvake miljøtilhøva i fjordsystemet i tillegg til dei vanlege undersøkingane ved anlegga.

Resultata av desse endringane i drifta vil fyrst vise seg om nokre år. Det er difor ikkje mogleg å sei noko no om verknaden. Endra drift saman med færre anlegg i drift i Sørfjorden vil kunne ha ein positiv effekt på miljøtilstanden.

OVERORDNA VERKNADAR AV ENDRINGAR I AKVAKULTUR

Havforskningsinstituttet har utarbeida ei risikovurdering av miljøverknadar av norsk fiskeoppdrett (2014) på bakgrunn av ny kunnskap og nye data. Rapporten tek føre seg dei overordna problemstillingane knytt til lakselus, smittespreiing, genetisk påverknad av rømt oppdrettsfisk, organisk belastning med meir, og er tinga av Fiskeri- og kystdepartementet.

I tillegg ligg det føre resultat frå miljøovervakingsprogrammet «Resipientundersøkelse av fjordsystemet rundt Bergen» 2011-2015 og det er gjennomført ei rekkje miljøundersøkingar av matfiskanlegg (MOM-B og MOM-C) rundt Osterøy. Den overordna konsekvensutgreiinga har lagt dette til grunn for vurderingane knytt til ein endra arealbruk.

Lakselus utgjer ein av dei største miljøutfordringane i norsk fiskeoppdrett. Det er dokumentert ein klår samanheng mellom intensiv oppdrettsproduksjon og lakselusmitte på vill laksefisk. Konsekvensen av auka lakselusmitte fører til ein auka dødlighet hjå vill laksefisk. Ut frå tilgjengelege data er det lite sannsyn for at anna smitte enn lakselus frå oppdrett påverkar vill laksefisk i sjøfasen.

Det er eit betydeleg utslepp av nærings salt frå oppdrett men data frå Hardangefjorden har vist at dette har liten verknad for vasskvalitet. Det er imidlertid stor forskjell på vassforekomstane og fjordområda reknast som meir sårbare enn kystområde. I Sjørfjorden er vasskvaliteten bra men det er store utfordringar knytt til utslepp til organiske partiklar som sedimenterer.

Resipientundersøkingar i fjordsystema rundt Bergen syner at det generelt har vore ein negativ trend med synkende oksygennivå siste 30 åra og at den trenden har vore markert i Sjørfjorden. Dette kan skuldast endra sirkulasjonsmønster, høgare vassstemperatur og/eller auke i utslepp av organisk materiale fører til auka oksygenforbruk i djupvatnet. I tillegg syner botndyrsundersøkingar på prøvestasjon lokalisert mellom Votlo og Haus at talet på artar går ned og det er ei negativ utvikling i perioden 1980-2013. Prøvepunkt lenger ute i fjordsystemet ikkje syner same negative utviklinga.

Arealendringa omfattar utviding av 4 eksisterande anlegg. Dette vil føre til ein auke i areal som vert beslaglagd av akvakultur. Plan- og bygningslova regulerer ikkje biomasse, dette vert gjort gjennom akvakulturlova. Ein går difor ut frå at biomassen i oppdrett er som i dag.

Nye akvakulturareal har fleire store samfunnsmessige fordelar knytt til verdiskaping og arbeidsplassar. I tillegg er det positivt med ei tilrettelegging som sikrar matproduksjon med eit relativt lågt karbonavtrykk i høve til ei bærekraftig samfunnsutvikling.

Samla sett vert mengda akvakulturareal redusert. Det vert i tillegg sett miljøkrav til anlegget på Skaftå og Blom. Lakselus er ikkje eit stort problem i Sjørfjorden men dette kan føre til mindre smittepress av lakselus frå oppdrettsfisk til villfisk.

Eit større oppdrettsareal vil gje ei større spredning av utslepp frå anlegga. Det samla utsleppet vil vera på same nivået som si dag, forutsett same førfaktor. Ettersom det er sett i verk tiltak for å redusera utsleppa i Sørfjorden er det sannsynleg at dette har ein positiv effekt lokalt. Utsleppsmengda i fjordsystemet er forventta å gå ned. Låg vassutskifting og dårleg sirkulasjon gjer at det er usikkert kva effekt arealendringa i dette området vil ha.

For å sikre at miljøtilstanden ved føreslegne endringar vert betre i Sørfjorden er det lagt inn krav om avbøtande tiltak. Som eit avbøtande tiltak i høve til den negative effekten av utslepp av organiske partiklar er det sett miljøkrav til at det ikkje skal vera partikkelutslepp frå framtidige anlegg som vert etablert på Skaftå, jf. føresegnene. Difor vil ei utviding av anlegga i dette område vil føre til ei forbetring av miljøpåverknaden i høve til dagens situasjon.

Strengare krav til miljø kan føre til ei redusert drift eller at drifta vert flytta til andre område utan krav til miljø. Dette vil gje ein negativ samfunnsverknad ved at talet på arbeidsplasser og andre lokale ringverknadar vert redusert.

Det er i tillegg lagt inn ein generell omsynssone i Sørfjorden der det all aktivitet skal ta omsyn til utslepp av organiske partiklar i resipienten. Dette for å sikre at all aktivitet må ta omsyn til miljøtilstanden i resipienten.

For ytre delar av fjordsystemet er nedgangen i oksygenkonsetrasjon i botnvatn ikkje så markert og betre vassirkulasjon gjer at ei utviding av oppdrettsanlegga på Tepstad og Angelskår ikkje kan seiast å ha negativ effekt på miljøtilstanden. Det er sannsynleg at den negative effekten av smitte av sjukdom og parasitter frå oppdrettsfisk til villfisk som følgje av rømning vil vera på same nivå som i dag.

Større areal avsett til akvakultur gjer at store areal vil verta bandlagt i høve til andre føremål som til dømes ferdsel og fiske. Det er trass i dette store sjøareal tilgjengeleg i fjorden og det er difor rekna som ein mindre negativ verknad totalt.

Samla sett vil arealendringa føre til ein positiv verknad for dei anlegga som vert utvida medan det for næringa kan vera ein negativ økonomisk konsekvens at det vert sett miljøkrav.

Positive konsekvensar:

- Oppdrett bidreg til matproduksjon med lite karbonavtrykk.
- Miljøkrav bidreg til mindre utslepp av organiske partiklar og med det ein betra miljøtilstand i Sørfjorden.
- Mindre smittepress frå lakselus på vill laksefisk i Sørfjorden.
- Meir oversiktleg og ryddig arealforvaltning ved å ta ut areal som ikkje er hensiktmessig å ta i bruk med dagens teknologi.

Negative konsekvensar:

- Det kan føre til mindre verdiskaping og arbeidsplassar dersom miljøkrav fører til redusert drift, t.d. kjøp av tenester, færre sysselsette og liknande
- Det vert etablert svært store anlegg som tek opp store areal i fjorden.
- Færre akvakulturareal fører til mindre potensiale for at ny verksemd lokaliserar seg.

Konklusjon:

Utviding av eksisterande akvakultur gjev positive og negative verknadar. Dei negative verknadane er knytt til å leggja beslag på store fellesareal i sjø og til ein stadig forverra miljøtilstand i sjø, spesielt inne i Sørfjorden. I tillegg vil det vera ein negativ verknad med mindre kjøp av lokale tenester dersom planen fører til mindre aktivitet.

Samstundes er det positive ringverknadar i høve til verdiskaping og arbeidsplassar. Gjennom å ta ut nokre lokalitetar og utvida tre andre vert den samla konsekvensen positiv. I tillegg vert det stilt miljøkrav til anlegga i Sørfjorden, noko som vil gje ein positiv effekt på miljøtilstand i fjorden og smittepress frå lakselus på vill laksefisk.

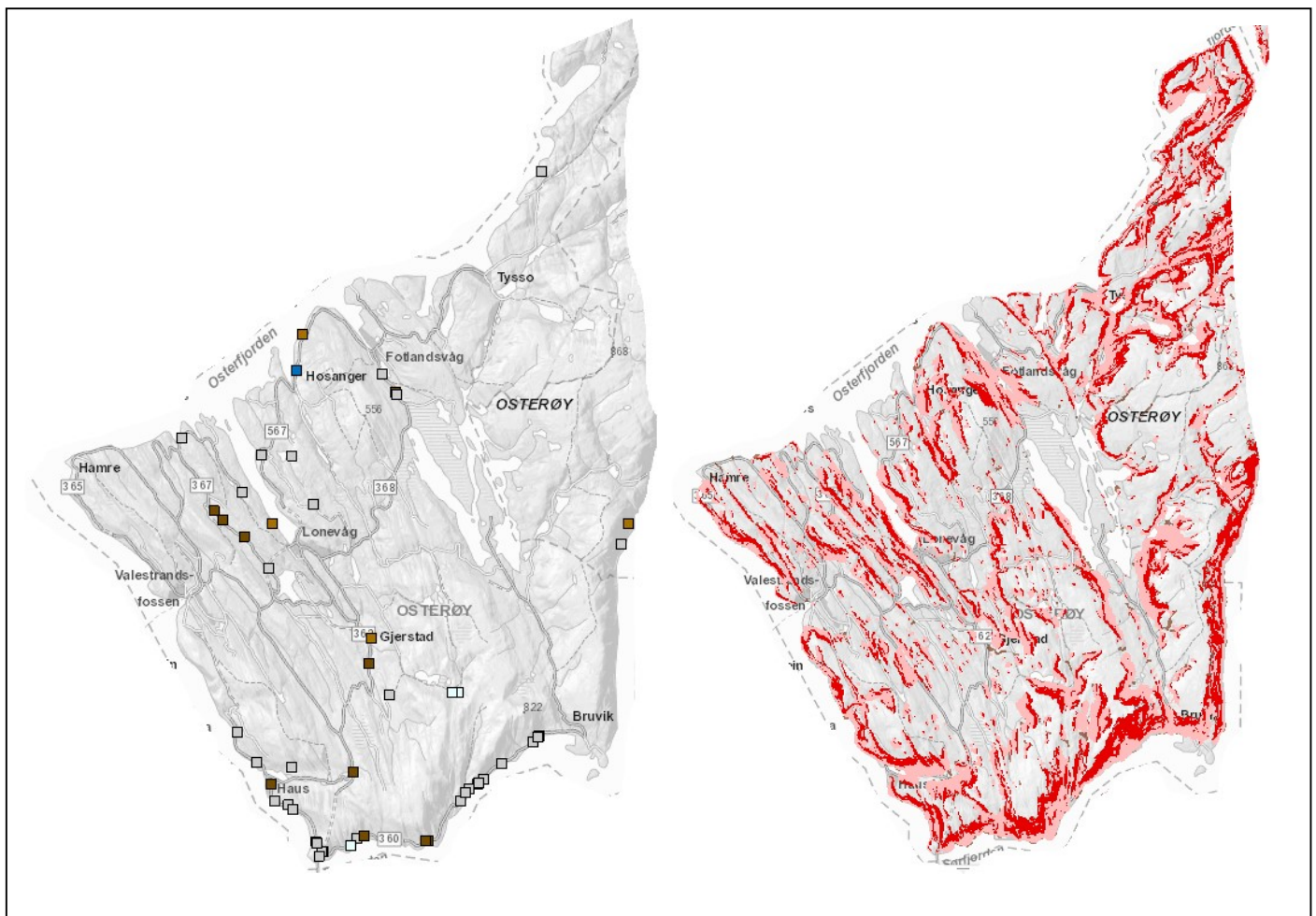
4.6 SAMFUNNSTRYGGLEIK

Osterøy kommune har med sin topografi og infrastruktur særskilde utfordringar knytt til samfunnsrisiko når det gjeld naturkatastrofar. Avgrensinga av planområdet gjer at fare knytt til nærleik til sjø og endringar i havnivå er viktige fokusområde.

Risiko og sårbarhet (ROS) har for dei enkelte arealendringane vorte vurdert i arbeidsgruppa gjennom ein metodisk ROS-analyse, jf. Vedlegg 4. Det vil her verta gått gjennom dei viktigaste tema som omhandlar risiko- og sårbarhetsvurderingar og ei overordna vurdering av endra risikobilete.

SKRED

Skred er ein aktuell problemstilling i kommunen. Store delar av planområdet er vist som aktsemdsområde for skred (snø- og fjellskred, steinsprang, jord og flaumskred), det vil sei at det er potensiale for skred i dette området.

Figur 19. Figuren til venstre syner oversikt over kjende skredhendingar i kommunen. Figuren til høgre syner område som er vurdert til å kunne vera skredutsatt, der mørk raud farge syner utløysingsområde og rosa er utløpsområde for skred (www.skrednett.no).

Auke i intensitet og mengde nedbør kan føre til at frekvensen av skredhendingar aukar. Dei fleste skredhendingane som er registrert er knytt til jord eller steinskred. Det er spesielt infrastruktur som er utsett for skader ved skred.

KLIMATILPASSING

Endringar i klimaet vil føre til ein større risiko for uønska hendingar, i hovudsak knytt til skred, flaum og auka havnivå. Kommunen må i si planlegging ta høgde for desse endringane og planleggje for å minimera skade på miljø, materiell og liv og helse.

Utgangspunktet for planlegginga må vera eit best mulig kunnskapsgrunnlag. Norsk Klimaservicesenter (NKSS) har kome med oppdaterte rapportar med framskrivning av endringar i klima og havnivå fram til år 2100. Desse er lagt til grunn for arbeidet i planen.

ENDRINGAR I TEMPERATUR

Framskrivning for temperatur syner ein forventet auke i gjennomsnittleg årsmiddeltemperatur i Noreg på omtrent 4,5 C i år 2100, på bakgrunn av det estimatet om størst utslepp av klimagassar (RCP 8.5). Estimert temperaturendring for Vestlandet ligg lågare, med ei anslått endring på inntil 3,7 C. Oppvarminga vil vera størst på vinter og minst om sommaren. Endring i temperatur vil ha liten innverknad på risiko for uønska hendingar og vil difor ikkje ha noko fokus i planarbeidet.

ENDRINGAR I HAVNIVÅ

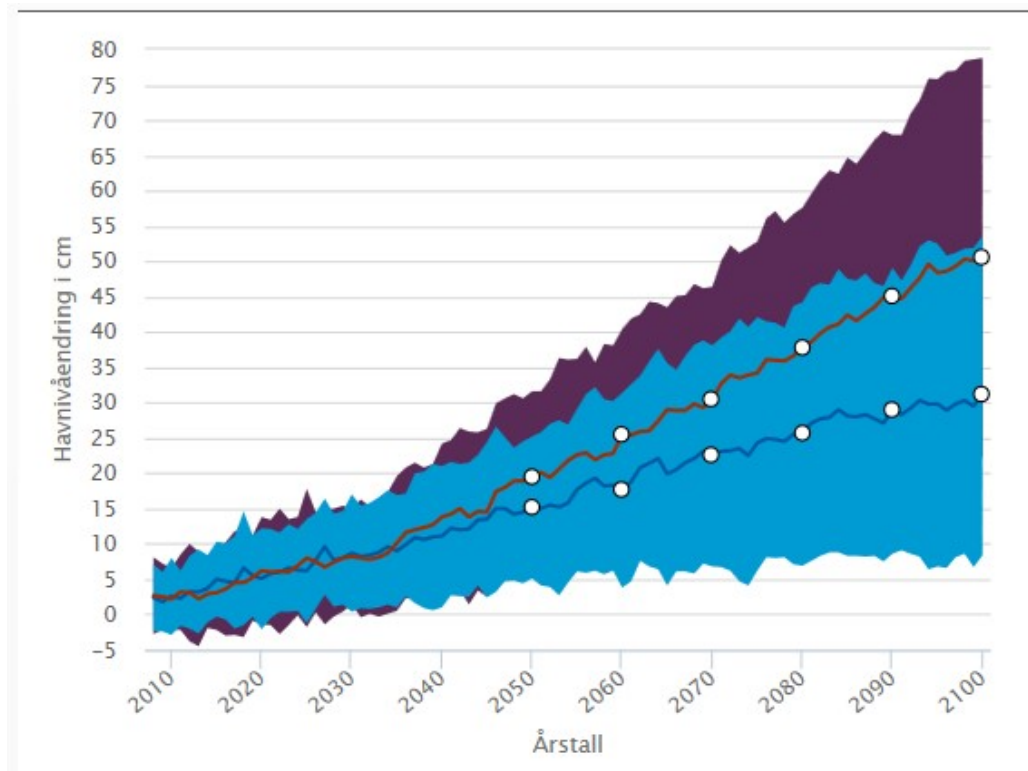
Endringar i havnivå kjem i hovudsak av smelting av brear og innlandsis i tillegg til termisk ekspansjon av sjøvatn. Som ei motvekt til havnivåstigning er det for Osterøy estimert ei landheving på omtrent 1,6 mm pr år.

Framskrivningane byggjer på to ulike utsleppscenarier som gjer ei øvre og nedre estimat for havnivåendring (RCP 4.5 og RCP 8.5). Forventa maksimal havnivåstigning for Osterøy innan år 2100 ligg 79 cm over dagens nivå.

Størst konsekvens får auke i havnivå når det fell saman med springflo og stormflo. 200 års storm- og springflo vil auke havnivået med 143 cm. Med størst auke i havnivåstigning vil dette gje eit mulig havnivå på +222 cm over dagens havnivå i Osterøy kommune. Dagens havnivå er målt ut frå gjennomsnittleg sjøvasstand siste 19 år (normalnull-NN2000) som er vist som kote 0 i kartgrunnlaget.

Eit varmare klima vil i tillegg føre til fleire lågtrykk og med det ein auke i frekvensen av stormflo. Det er estimert at det som i dag er ein 200års hending vil i tida fram til år 2100 kunne gjenntakast i inntil 40 av åra. Dette vil seie at det som i dag er ei 200års hending vil i tida framover vera ei 5års hending.

Auken i hyppighet av stormflo kombinert med auke i havnivå gjer at det må leggest føringar i planarbeidet som reduserar risikoen for uønska hendingar.

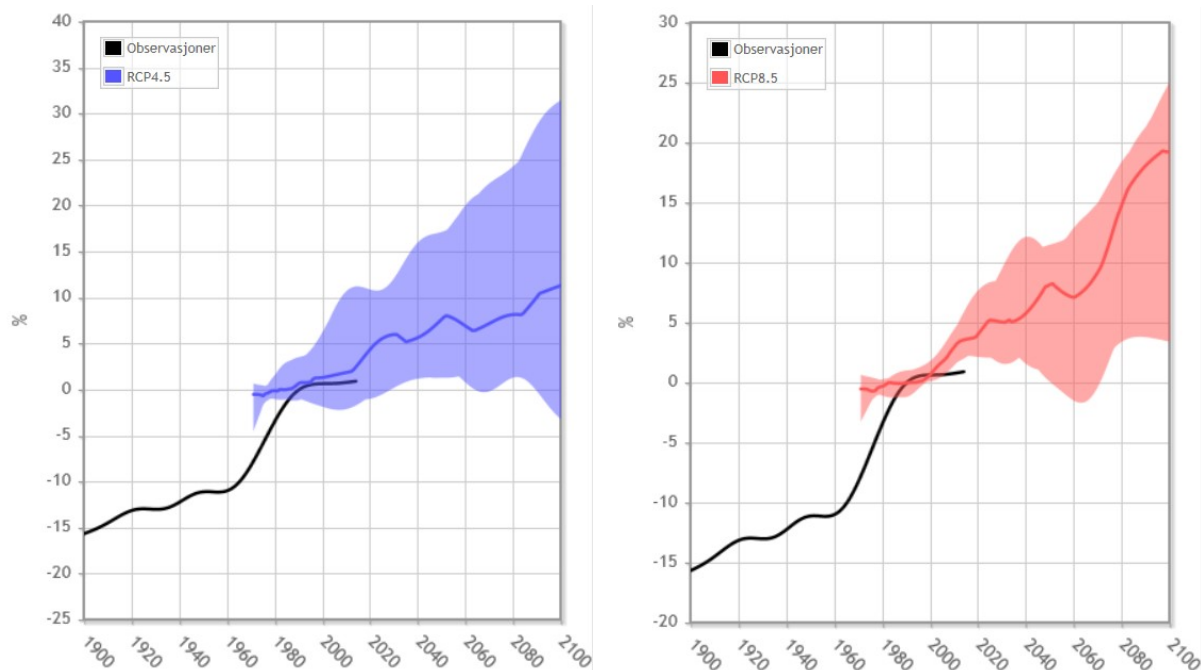

Figur 20 syner endringar i havnivå for Osterøy fram til år 2100. Scenario for redusert utslepp er synt med blått og høgt utsleppsnivå er synt med lilla (Kjelde: NKSS, rapport 1/2015).

ENDRINGAR I NEDBØR

Ein auke i havtemperatur og lågtrykksaktivitet vil føre til ein auke i nedbør. Framskrivingar syner at det for Osterøy kommune anslagsvis vil kome mellom 10 til 19 % auke i årsnedbør.

Det er intens nedbør i løpet av korte tidsrom som skapar dei fleste uønska hendingane, i fyrste rekkje flaum og skred. Fram til år 2100 er det estimert at nedbørmengdene kan auke med inntil 33 % i døgn med sterk nedbør. Dette gjer at risikoen for flaum og skredhendingar aukar.

Figur 21 syner framskriving for auke i nedbør fram til år 2100 i prosent. Blå graf syner nedbørsutvikling under middels utsleppscenario medan raud graf syner nedbørsutvikling under høgt utsleppscenario (Kjelde: NKSS, RAPPORT 2/2015).

OVERORDNA KONSEKVENSA

Det er utført ein risiko og sårbarhetsanalyse for skred for kvart enkelt tiltak i konsekvensutgreiinga. Det er lagt inn krav om at det i alle område som er vist med skredfare skal vera gjennomført vurdering av skredfaren før det kan gjennomførast tiltak. Det er vurdert til at dette ikkje endrar risiko eller sannsyn for uønska hendingar knytt til skredulukker.

Planframlegget opnar for fleire nye tiltak i tilknytning til sjø. Risikoen for ikkje-ønskelege hendingar aukar knytt til endringar i havnivå og auke i nedbør og flaum. Som eit avbøtande tiltak er det i høve til havnivåstigning sett inn eit krav om minimum byggjehøgde over sjø. Forventa havnivåstigning i tillegg til forventa høgde på stormflo og springflo er estimert til å vera på inntil 222 cm. Ved å leggja på ein buffer på 80 cm vert lågaste byggjehøgde sett til kote +3. I tillegg er det sett føringar for at det må vurderast høgare der det kan vera fare for oppstuving av vatn ved vassdrag og bølgepåverknad. Dette er gjort for å redusera sannsyn og konsekvens for uønska hending.

Større nedbørsmengder og auka nedbørsintensitet gjer fare for fleire og større flaumar. Det er i planen ikkje lagt inn nye byggjetiltak i nærleiken av større vassdrag. Det er opna for tiltak i nærleiken av mindre vassdrag. For å sikre at det vert tatt omsyn til flaumfare ved tiltak er

det lagt inn omsynssone rundt alle vassdrag med tilhøyrande føresegn som seier at det skal takast omsyn til mulig flaumfare ved gjennomføring av tiltak.

Det er ikkje opna for ny industri eller anna verksemd som vil føre til ein auka risiko for uønska hendingar knytt til utslepp eller uhell .

Nokre av tiltaka vil medføre ein auke i trafikk og trong for parkering. Det er lagt inn føringar for naustområde at det skal kunne dokumenterast parkeringsplass ved etablering av naust. Dette sikrar at parkering ikkje skjer langs bilveg. Det vert likevel vurdert til at nokre tiltak vil medføre auka trafikk og auka fare for trafikkulukker.

Generelt gjer endringane i planen at det ikkje er ein auka risiko for uønska hendingar dersom dei avbøtande tiltaka i føresegnene vert følgt opp.

Positive konsekvensar:

- Omsynssoner rundt alle vassdrag reduserar risikoen for skader ved flaum
- Krav til skredvurdering i alle område som er skredutsatt
- Krav til parkeringsplass ved etablering av nausttomt gjer mindre trafikkulukker langs veg
- Minimum byggehøgde for tiltak i strandsona gjer mindre fare for skade ved auka havnivå.
-

Negative konsekvensar:

- Auka trafikk i enkelte område gjer auke i risiko for trafikkulukker
- Fleire bygningar i strandsona kan medføre auka risiko for skade på desse gjennom stormflo og vind

Konklusjon:

Generelt fører planen til at risikobilete ikkje endrar seg vesentleg. Auke i trafikk kan medføre ein auka risiko for trafikkulukker og ein auka bygningsmasse kan gje meir skade ved ekstremver. Føreslegne avbøtande tiltak som ligg i planen vil imidlertid gje eit risikobilete som i liten grad endra seg i høve til dagens situasjon.

5. SAMANDRAG

Samla sett vert det lagt til rette for 52 arealendringar i strandsona og fleire endringar i sjø i ulike føremål i planen. Desse er vist i tabellen under.

Areal KU nr.	Stad	Nytt arealføremål
1	Kleiveland	Friluftsområde
3	Tysebotn	Småbåthamn
4	Tyse	Småbåthamn
5	Kleppsvågen	Naust og kai
8	Bernes	Brygge
9	Bernes	Naust og brygge
11	Hanstveitholmane Fotlandsvåg	Friområde og bustadområde.
13	Fotlandsvåg	Sentrumsføremål
14	Lonevåg	LNF-spreidd naust
15	Fotlandsvåg	Småbåthamn og gjestehamn
16	Fotlandsvåg	Brygge
18	Fotlandsvåg	Naust
20	Saltverket - Lonevåg	Akvakultur
22	Hosanger – Norlender Knitwear AS	Kombinerte bygg og anlegg
23	Hosanger	Friluftsområde
24	Hosanger	Friområde
25	Hosanger	Naust
26	Hosanger	Grøntstruktur
30	Hoshovde	Småbåthamn, naustområde, friområde m.m.
31	Nesjatun - Lonevåg	Bustad og friluftsområde
32	Kårvika - Lonevåg	
35	Raknes	Friluftsområde
36	Raknes	Naust og småbåtanlegg
39	Raknes	Friluftsområde og Naust
40	Raknesvågen	Småbåthamn
41	Raknesvågen	LNF-spreidd naust og brygge
42	Raknesvågen	Naust og brygge
43	Raknesvågen	Naust/bod og småbåtanlegg
45	Hjellvik	Friområde
46	Hjellvik	Brygge og kai
47	Hjellvik	Naust
48	Hjellvik	Naust og brygge
49	Hjellvik	Småbåthamn
52	Klenavågen - Hamre	Småbåthamn
53	Hamre	Brygge

55	Hamre	Naust
57	Hamre	Naust
58	Hamre	Kai
60	Hamre	LNF
62	Rundhovde	Friluftsområde
65	Haus	Brygge
66	Nedre Vikne	Friluftsområde
67	Vikne	Brygge
68	Skaftå	Næring
70	Bruvik Kyrkje	Grav og urnelund
71	Kyrkjekaien Bruvik	Friluftsområde
72	Bruvik	Brygge
74	Hamnevik - Bruvik	Småbåthamn
77	Olsnes	Naust og brygge
78	Klyvikje - Bruvik	LNF-spreidd næring
80	Olsnes	Kai
81	Ulvsnesøy - Bruvik	Tenesteyting
82	Tepstad	Akvakultur
83	Angelskår	Akvakultur
84	Blom - Skaftå	Akvakultur
85	Kvamme og Bruvik	Bruk og vern av sjø og vassdrag
86	Langeneset, Ytre Bernes, Tjukkskogen, Hoshovde, Olsneset og indre Sørfjorden	Bruk og verna av sjø og vassdrag
87	Nye akvakulturareal	Akvakultur